

Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum
Dr. Horváth Béla
főigazgató
részére

PÁLYÁZAT

a Budapesti Gépészeti SzC Magyar Hajózási Technikum
(1131 Budapest, Jász utca 155.)

igazgató (intézményvezető)
beosztásának ellátására

Budapest, 2022. március 18.

Magyar Szilvia Anna
pályázó

Alulírott, Magyar Szilvia Anna megpályázom

a Budapesti Gépészeti SzC Magyar Hajózási Technikum
(1131 Budapest, Jász utca 155.)

igazgató (intézményvezető) állását,

amelyet a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 46. § (1) bekezdése, valamint a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 127. § (1) bekezdése alapján hirdetett meg.

Budapest, 2022. március 18.

Magyar Szilvia Anna
pályázó

Tartalomjegyzék

1	BEMUTATKOZÁS.....	4
2	BEVEZETÉS.....	5
3	HELYZETELEMZÉS.....	7
3.1	Az intézmény.....	7
3.2	A fenntartó.....	7
4	AZ INTÉZMÉNY KÖRNYEZETE.....	8
4.1	Társadalmi környezet.....	8
4.2	Gazdasági környezet.....	8
4.3	A képzés szerkezete.....	9
4.4	Tárgyi feltételek.....	13
4.5	Személyi feltételek.....	16
5	A TANULÓKÖZÖSSÉG.....	18
5.1	Nappali oktatás.....	18
5.2	Felnőttoktatás / felnőttképzés.....	19
5.3	Oktatási, nevelési tevékenység mérése.....	20
5.4	Szülők.....	21
6	PÁLYÁZATOK.....	22
6.1	Erasmus.....	22
6.2	Ökoiskola.....	22
7	SZAKMAI PARTNEREK.....	22
8	GAZDÁLKODÁS.....	24
9	VEZETŐI CÉLKITŰZÉSEK, FEJLESZTÉSI PROGRAM.....	25
9.1	Törvényesség.....	25
9.2	A szakmaiság.....	29
10	TANULÓKÖZPONTÚSÁG.....	33
10.1	Beiskolás.....	33
10.2	Lemorzsolódás.....	34
10.3	Technikumi oktatás.....	35
10.4	Szakképző oktatás.....	37
10.5	Felnőttképzés.....	37
10.6	Nevelési célok és a megvalósítás lehetőségei.....	39
11	HA ÉLET ZENGI BE AZ ISKOLÁT.....	44
11.1	Kapcsolattrendszer.....	46
11.2	Gazdálkodás.....	47
12	ZÁRÓ GONDOLATOK.....	48
13	MELLÉKLET.....	49

1 BEMUTATKOZÁS

A Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum **Magyar Hajózási Technikum** igazgatói feladatainak ellátását öt esztendővel ezelőtt is megpályáztam, mert nagy kihívásnak tekintettem. Gondoltam ezt azért, mert a szakmai pályámon a 1983 -2003 között pedagógusként eltöltött idő – ebből öt év középiskolai igazgató –, valamint ezt követően a szakképzésirányításban és felnőttképzésben végzett munkaköri feladataim alatt az láttam, hogy a végbemenő lényegi változások folyamatos napra-késztséget és alkalmazkodást kívántak az iskoláktól is.

Mint ahogy azt gondoltam, be is igazolódott, hiszen a 2016-ban kiadott kerettanterveket felváltotta a már akkor ismert 2018-as szakképzési kerettanterv központi dokumentum, megjelent menet közben a vizsgapalettán az ágazati és ágazaton kívüli tantárgyakra meghatározott szakmai érettségi követelményrendszer.

Az új törvényi szabályozás 2020-ban új alapokra helyezte a szakmai képzést szerkezeti, működési, elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt.

Szakmai tapasztalataim alapján többek között felkérést kaptam a szakmai ágazati érettségi és a szakmai vizsgák rendszerében való közreműködésre, valamint a Közlekedés és szállítmányozás ágazatban a Képzési Kimeneti Követelmények (KKK) és a Programtantervek (PTT) fejlesztésére a hajózási területen.

Az elmúlt évek során folyamatosan részt vettem a hajós szakmai megbeszéléseken, egyeztetéseken, szakmai napokon, ezáltal a hajós élet egy zártabb közösségét is jobban megismertem.

A minél nagyobb rálátás, és a részletek mélyebb megismerése érdekében több hajós szakmai képzettséget és hajós hatósági képesítést is szereztem az elmúlt öt évben.

Az iskolában, vezetésem alatt olyan lényegi és innovatív fejlesztéseket végeztünk a változó és megújuló, munkámat támogató tan/oktatói testülettel, amelyek arra ösztönöznek, hogy az új rendszerben kialakított szakképzésben az alapozás területén megkezdett – nagy erőfeszítéseket is igénylő – szakmai munkát stabilizáljam.

Elhivatott vagyok arra, hogy az egyetlen hajózási iskolában a szakmai munka tovább erősödjön a duális partnerek további széleskörű bevonásával. A Magyar Hajózási Technikumban tanuló diákok és a képzésben résztvevők megtalálják számításaikat, és olyan szakmai ismereteket szerezzenek meg, amelyekkel képesek lesznek a munka világában önálló munkavégzésre, az alkalmazkodásra, a tovább fejlődésre.

2 BEVEZETÉS

A BGSZC Magyar Hajózási Technikumban, illetve jogelőd iskoláiban 1968 óta folyik iskolai rendszerű képzésben a hajós szakemberek képzése. Az ország minden tájáról érkeztek és érkeznek diákok, hogy a hajózás „tudományának alapjait” elsajátítsák, és ezáltal lehetőség nyíljon a hazai tavi-, és folyami hajózáson túlmenően a folyamatosan változó társadalmi és gazdasági környezetben a világ megismerésére is. Az itt megszerzett ismeretek alapok, és további hatósági vizsgák szükségesek ahhoz, hogy a hajózásban munkavállalásra kerüljön sor. Hasonlóan működik itt is, mint a közlekedés többi alágazatában – így a közúton, a vasúton és a légi közlekedésben.

Az elmúlt több mint 50 évben a képzési kínálati lehetőségekből a hajós szakmai területen építkezett az iskola, figyelembe véve a képzési igényeket és a kapcsolódó, hajózáshoz közvetlenül nem köthető, de hozzá illeszthető szakképesítéseket.

Az Országos Szakmajegyzék (OSZJ), majd az iskolai rendszerű képzésben 1998-tól az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szerint folyt a képzés az 1. sz. mellékletben - a teljesség igénye nélkül - összefoglalt szakmákban / szakképesítésekben.¹

A szakmai képzés a nappali oktatási rend szerint folyt, majd a 90-es években kibővült a felnőttoktatással, illetve annak megszüntetése után ismét csak a nappali oktatási rendszerben működött az iskola.

A jelen képzési szerkezet és a feltételrendszerek a következő fejezetrészekben kerülnek bemutatásra.

Az iskolai képzés szempontjából lényegi, hogy a nappali képzés mellett a felnőttképzés is újra indult. A hajózási képzésekben 2019 februárjában Hajózási technikus képzéssel, majd az országosan is hiányszakmának minősülő Kishajóépítő, –karbantartó szakképesítéssel bővültek a lehetőségek. 2020-tól tovább bővült az iskola képzési kínálata, és a Magyar Kajak-Kenu Szövetséggel együttműködve a Sportedző (kajak-kenu), sportszervező, illetve a programkövetelmény szerint a Sportedző képzést is elindítottuk 2021 őszén.

A szakmai fejlődéshez az innovatív munkához támogatottság is kell, hiszen az iskolában jelentősen megnövekedett feladatellátás mellett további szakmai támogatók, duális partnerek bevonása szükséges a személyi és tárgyi feltételrendszer biztosítása érdekében.

Kiemelem azon nagyon fontos tényről is, hogy az iskola épülete energetikai felújításon ment keresztül. A 2016-ban nyert pályázati pénzt (EU-s forrás) kiegészítették hazai forrással a megvalósíthatóság érdekében és 5 évvel később – 2022. december 31. - új köntösbe öltözött az iskola.

A szép és korszerű épületben az elmúlt évek során nagyon sok tárgyi fejlesztés valósult meg, amelyeket folytatni kell a megváltozott képzési követelményekkel összhangban.

¹ Forrás: MHSZKI Pedagógiai programjai és tanügyi dokumentumai, a hajozasi.fw.hu oldal, iskolatörténet ppt (2019)

A megújulás az oktatói kört is érintette. Az iskola oktatói személyi változásai, a tárgyi feltételrendszer folyamatos menedzselése, és az elmúlt időszak eredményei megfelelő alapokat biztosítanak az elkövetkezendő időszakra a későbbiekben felvázolt tervek megvalósításához, feladatainak teljesítéséhez. Iskolánk széles körű oktatási, képzési lehetőségeket kínál továbbra is a tanulói és az érdeklődők számára.

Az iskolában és az iskolán kívül megvalósítandó programok során nemcsak tanítunk, nemcsak a tudás közvetítői, és annak számon kérői is vagyunk, hanem példák is vagyunk, tetteinket formáljuk a diákokat, a jellemüket, egyéniségeket alakítunk, gondolkozni tanítunk, a változások során útbaigazítást adunk. Ebben a munkában az egymásra utaltság is ott van, és a szülőkkel való folyamatos együttműködés is.

Az igazgató feladata nem könnyű és nem irigylésre méltó, hiszen meg kell tudni tartani egy egészséges egyensúlyt az iskola mindennapjaiban.

3 HELYZETELEMLÉZÉS

3.1 Az intézmény

Az intézmény adatai²

Az intézmény hivatalos neve:	Budapesti Gépészeti SZC Magyar Hajózási Technikum
Telephelye:	1131 Budapest, Jász utca 155.
OM azonosító:	203031 /014
Technikai azonosító:	520199
Típusa:	Szakképző intézmény (technikum és szakképző iskola)
Fenntartó neve:	Innovációs és Technológiai Minisztérium
Fenntartó székhelye:	1011 Budapest, Fő utca 44-50.

Az iskola Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum (BGSZC) irányítása alatt működik. A szakképzési centrumban 13 iskola található, melyek a fővárosban több telephelyen látják el oktatási, képzési, nevelési feladataikat.

A 2018/2019-es tanévtől iskolánk neve Budapesti Gépészeti SZC Magyar Hajózási Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája névre változott. A 2020/2021-es tanévtől új iskolai rendszerű szakmai képzésben tanulnak a diákok, 2020.07.01-től az intézmény neve: Budapesti Gépészeti SZC Magyar Hajózási Technikum.

A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézményekre vonatkozó további rendelkezés: Budapesti Gépészeti SZC Magyar Hajózási Technikum;

- technikumi szakmai oktatás,
- szakképző iskolai szakmai oktatás,
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

3.2 A fenntartó

A szakképzésirányításban az állami fenntartású iskolákat Centrumokba szervezték 2015. július 1-vel. A Jász utcai hajózási iskola a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum kötelékébe került 12 iskolával együtt. A BGSZC-nek 13 iskolája volt. Az iskola fenntartója a Nemzetgazdasági Minisztérium.³

A jogszabályi környezet változásával 2018. szeptember 1-től az iskola fenntartója: Innovációs és Technológiai Minisztérium.

Az alapító okiratokban az irányítási hatáskört a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal látja el.

² Alapító okirat: Okirat száma: KVFO/54025/2020-ITM

³ Alapító okirat, NGM/2/24439/5/2015.

4 AZ INTÉZMÉNY KÖRNYEZETE

4.1 Társadalmi környezet

Az iskola Budapesten, a 13. kerületben, csendes családi lakókörnyezetben helyezkedik el. Az iskola közel van belvároshoz, könnyen megközelíthető a Budapest-Keleti és Budapest-Nyugati pályaudvarról, az Örs Vezér térre érkező HÉV-től, a Budapest Városcsúcs közlekedési csomóponttól. Elérhető közelségben van az iskolától a Váci úti Vízügyi-kikötő, ahol a szakmai gyakorlati képzés egy részét tartjuk a Hunnia iskolahajón és a kisgéphajókkal.

Az iskola, mint az eddigi egyetlen hajós iskola, országos beiskolázású. Eddigi szakmai elv alapján központi felvételi eljárást nem tartunk az iskolába jelentkezők számára, mert nehéz meghatározni azt a mércét, hogy kiből is lesz a jó hajós.

A hozzánk jelentkező diákoknál megmutatkozik a jelentkezés során a kalandvágy, a természet szeretete, a nyugalmasabb természeti környezet iránti vágy, és a családi hagyományok.

A felvétel az általános iskolai évvégi /félévi osztályzatok alapján és az ún. pályaorientációs beszélgetés alapján történik.

Sokfelől érkeznek diákjaink. Jellemzően Budapestről és vonzáskörzetéből, amely napi bejárást jelent. A diákok kicsiny hányada veszi igénybe a kollégiumot, ők az ország távolabbi településeiről érkeztek.

4.2 Gazdasági környezet

Az iskola képzéseinek hagyománya és egyedisége van. A hajózás különböző területére adunk szakembereket. Azon diákoknak, akik végzettség birtokában a hajós munkaköröket választják, munkalehetőséget keresünk a külső szakmai partnerek köréből.

A hajózáshoz kapcsolódó gazdasági területek:

- hajók műszaki karbantartása, javítása,
- hajók üzemeltetése,
- vízi úton történő áru fuvarozás és személyszállítás,
- turisztikai célú személyszállítás,
- hajók építése,
- sport célú vízi sport-eszközök,
- vízi rendészet,
- hadihajózás.

Kifejezetten jó megítélését láttunk a hajózás-szállodahajózás irányban, amely területen igen kedvező beiskolázási mutatóink voltak, és a lányok létszáma is növekedett.

Az üzemeltetési terület is piacképes, de kevésbé ismert a hajózásnak ezen szegmense a lakosság körében, különösen, ha ezt a közúti és vasúti alágazatokhoz viszonyítjuk.

Pedig a víz országa is vagyunk. Nemzetközi folyóink – a vízi útjaink -, a Balaton, a Velencei-tó, a Tisza-tó és a Fertő-tó ismertebb nagyobb tavaink mellett ott vannak a turisztikai célokat is megcélzó kisebb állóvizeink. Ezeken a vízi területeken pedig működni kell a mentésnek, vízből

mentésnek és egyéb kiszolgáló szolgáltatásoknak. Mindezek az alapok az iskola falai között elsajátíthatók, mind a nappali, mind a felnőttképzésben.

A Sport ágazat képzései nagyon újak, de mint a gazdasági életet is meghatározó terület, jelentős a maga szezonáltságának ellenére is.

A lehetőség adott a vízügyi területen, azonban a gazdaságban jelentkező igények ellenére sajnálatosan nem iskoláztunk be tanulókat az elmúlt évben. Nagy a munkaerő-kereslet a matróz munkakörben itthon és külföldön is. A kezdő fizetések is kecsegtetők lehetnek a fiatalok, illetve a munkalehetőséget keresők számára.

4.3 A képzés szerkezete

A szakmaszerkezeti változások tükrében kiadott központi tanügyi dokumentumok alapján folyik a képzés a szakképzés iskolákban, így Hajózási iskolában is.

Intézményünkben a nevelő-oktató munka, a szakmai képzés a szakmai és vizsgakövetelmény alapján kiadott egységes, kötelezően alkalmazandó kerettantervekre és az újonnan bevezetett képzési kimeneti követelményekhez illeszkedő programtervekre épülő helyi tantervek alapján folyik, különös figyelemmel a szakmai programban meghatározott nevelési feladatokra, célokra. A nappali és esti oktatásban / képzésben kiemelt figyelmet fordítunk a munkaerő-piaci lehetőségek növelésére, a piacképes szakmai tudás, a szakmai alkalmazkodóképesség kialakítása.

Az 1. sz. mellékletben bemutatott képzési kínálat képzései a hajós területen megmaradtak, olykor bővültek, olykor szűkebben voltak, melynek oka az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) gyakori változása volt, illetve a fenntartó jóváhagyó intézkedési voltak a meghatározóak.

Az elmúlt öt esztendő képzési szerkezetének áttekintése

Az iskola 2017-től három esztendőn át indított nyelvi előkészítő osztályt, amely a beiskolázás tekintetében sikeresnek bizonyult, azonban nem igazán érte el a lényegi célt, továbbá azt tapasztaltuk, hogy a 9. technikumi osztályba lépve nagy volt az egy éves „kiesés” a közismereti tartalmak vonatkozásban. Az új törvényi szabályozás felmenő rendszerben is a tanulói létszám tekintetében 60%-os nyelvvizsga eredményességet határoz meg, ezért elvetettük ezen osztály indítását.

A 2017/2018-as tanévben a tanulók a 2013-ban kiadott tanügyi dokumentumok alapján tanultak, ekkor az osztályszerkezet:

- 1 nyelvi előkészítő osztály
- 7 szakgimnáziumi osztály (kétféle tantervvel, 2013-as kifutó és 2016-os belépő – Hajózási technikus, Hajózási technikus – szállodahajós mellékszakképesítéssel, egy éves 13. évfolyam, és 2 éves Hajózási technikus képzés, valamint elindítottuk a Hajós szakmunkás képzést is. Ekkor a 11. évfolyamon folytatták tanulmányaikat a 2013-as tanterv szerint beiskolázott közlekedésüzemvitel-ellátó szakképesítésben tanuló diákok. A szakképesítés sajnos kikerült az OKJ-ból, így abban nem lehetett képzést indítani. A szakma 2020-ban visszaépül a szakmajegyzékbe, mint szakmairány.

A **2018/2019 és a 2019/2020-as tanévben** a felmenőben kifutó és a 2018-as belépő, de a 2016-ban kiadott szakmai és vizsgakövetelményre épülő megújuló szakképzési kerettantervek szerint folyt a képzés.

A 2017-ben elindított Hajós szakmunkás képzés három esztendő alatt befejeződött. A nyelvi előkészítő osztályt sem indítottunk ezt követően.

A szakgimnáziumi osztályaink kétféle tanterv szerint tanultak és számukra beépült az érettségi vonatkozásában kötelezően a Hajózási technikai ismeretek szakmai érettségi tantárgy.

A szakmaiságában is új alapokra helyezett hajós képzésekben (Hajózási technikus) a tanulók számára az érettségi után a 2 éves Hajózási technikus szakképesítésbe való bekapcsolódni volt értelme, mert a korábbi gépészeti alapoásra épülő képzési kimenet nem illeszkedett a megváltozott munkaerő-piaci igényekhez.

Az iskolai képzés szempontjából ennek több hozadéka is volt:

- a tanulók korszerű szakmai ismereteket sajátíthattak el;
- a kétéves képzéssel nőtt a tanulói létszám az iskolában;
- a szakmai partnerek (duális partner) szívesen foglalkoztatott tanulókat hosszabb távra (2 év) együttműködési megállapodással vagy tanulószerveződéssel;
- a másutt érettségi vizsgát tett tanulók (6-10 fő) be tudott kapcsolódni a képzésbe, mert csatlakoztak a nálunk érettségizettekhez.

A **2020/2021. tanévtől** a megváltozott szakmastruktúra szerint folyik a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben a nevelő-oktató munka.

Nagy eredménynek tartjuk, hogy a Hajózási technikus képzés mellett a szakmai palettára visszavezetett Közlekedésüzemvitel-ellátó technikus szakmában a hajózási szakmairányban is elindult a képzésünk. Az azonban nagyon kedvezőtlenül befolyásolja képzést a már bent lévő diákok esetében, hogy a Közlekedés és szállítmányozás ágazaton belül a két hajós képzés más-más ágazati alapozású. A Hajózási technikus műszaki alapozású, míg a Közlekedésüzemvitel az kereskedelmi alapozású. Az átjárás biztosítása így újabb feladatot adhat az iskolának.

A fenntartó szakmai képzéseinkben engedélyezte a bővítést, a hajózási területhez illeszkedő szakmák vonatkozásában.

Lehetőséget kaptunk a korábbi szakmai képzéseink mellett a Vízügyi technikus és a Sportedző (szakmairány megadásával), sportszervező szakmai képzés indítására is.

Képzéseink megújulásának országos megismertetésében igyekszünk az eszközeink tárházát bővíteni a beiskolázás során.

Osztályaink a 2021/2022. tanévben

- Közlekedés és szállítmányozás ágazatban – 3,5 osztálynyi diák
- Sportágazatban – egy fél osztály (csoport) diák a 9. évfolyamon
- A közlekedési területen (Közlekedésgépész ágazat) - kifutó rendszerben a 11. és 12. évfolyamon a Hajózási technikus képzésben 4 osztályunk van, amelyben a tanulók több mint fele a „szállodahajós” mellékszakképesítést is meg kívánja szerezni.

Valamennyi 11-12. évfolyamos tanuló egységesen egy esztendő alatt szerezhethet szakképesítést az érettségit követően. Mindez azt is mutatja, hogy az érettségit követő szakképzési évfolyamon a tanulók száma csökken, és sajnos a kívülről becsatlakozni kívánók kedvezőtlenebb beiskolázási lehetőségekkel néznek szembe a nappali képzésben a kis létszám miatt.

- Egy osztály van az 5/13. évfolyamon, ahol a diákok a 2016-os szakképzési kerettanterv szerint fejezik be tanulmányaikat - beszámítási képzési formában – és az érettségit követően egy év alatt tesznek technikus vizsgát.
- Közlekedés és szállítmányozás ágazatban a Képesített hajós képzést elindíthattuk, jelenleg 2 két évfolyamon 1-1 osztályunk van. A létszám kicsi, de van lehetőség szakmán belül a lemorzsolódás megakadályozására.

A fentieket összegezve a táblázatos kimutatás összegzi számszerűen.

Összintézményi szinten

Tanév	Összes induló létszám	Végzettek száma	Összes lemorzsolódás %-ban	Osztályok száma			
				Összesen	9-12. évfolyamon	Szakközép-iskola 9-11. évfolyam	Szakképző 13-14. évfolyam
2017/2018	263	222	15	12	8	1	3
2018/2019	225	205	9	11	8	1	2
2019/2020	220	195	11	12	8	1	3
2020/2021	185	180	3	10	7	1	2
2021/2022*	186	180	4	11	8	2	1

Valamennyi régi és a szakmajegyzékben megjelenő új struktúrájú képesítésekben követi a központi tanügyi dokumentum a munkaerő-piaci igényeket, és a széles elhelyezkedési lehetőségeket a vízi közlekedésben.

A tanulók a képzés folyamatában a szakgimnáziumi oktatás keretein belül

- * matróz,
 - * személyhajózási elsősegélynyújtó,
 - * hajózási üzemeltetési-vezető (érettségiig) szakmai ismereteket,
- a szakközépiskolai képzés időtartama alatt a Hajós szakmunkás szakképesítésen belül
- * képesített matróz (szakképesítő bizonyítvánnyal),
 - * személyhajózási elsősegélynyújtó tartalmi ismereteket sajátíthattak el.

A megfelelő ismeretekkel rendelkező tanulók nyíltvízi vízimentő vizsgát is tehetnek.

A Képzési kimeneti követelmények (KKK) lehetőséget adnak a széleskörű szakmai ismeretek alapján, az alábbi szakmai képesítések megszerzésére:

- Hajózási technikus
szakmához kötődő további sajátos követelmények:
 - úszástudás (400 méteres táv folyamatos leúszása, bármilyen úszásnemben)
 - matróz vizsga
 - hajós szolgálati könyvvel való rendelkezés
 - kedvtelési célú kishajó vezető képesítés
 - hivatásos kishajó-vezetői képesítés
- Közlekedésüzemvitel-ellátó technikus (hajózási)
szakmához kötődő további sajátos követelmények:
 - úszástudás (400m táv folyamatos leúszása, bármilyen úszásnemben)
 - matróz vizsga o hajóskönyv
 - kedvtelési célú kishajó vezetői képesítés
- Képesített hajós
szakmához kötődő további sajátos követelmények:
 - úszástudás (400 m táv folyamatos leúszása, bármilyen úszásnemben)
 - matróz vizsga (igazolás vagy oklevél)
 - hajós szolgálati könyvvel való rendelkezés

A fentieket az iskola az új képzési rendszerben is biztosítja. Jelen tanévben a Képesített hajós diákjaink vesznek részt az úszásoktatásban.

A szakmai képzés felépítésének megváltozása okán a többi lehetőség magasabb évfolyamokon valósulhat meg.

Az engedélyezett képzéseink esetében a többi szakmában a fentiekhez hasonló sajátos követelmény nincs. Az előírás a portfólió (sport), illetve a vizsgaremek (kishajóépítés) készítése.

A honvéd kadét program

Az iskola a 2019/2020-as tanév végén kezdeményezte a Honvéd Kadét Programhoz (HKP) való csatlakozást, amely a 2020/2021-es tanév szeptemberének végén realizálódott.

A képzési együttműködési megállapodás alapján a MH 1 Magyar Honvéd és Hadihajó Ezreddel (Flotilla Kft.) együtt valósul meg felmenő rendszerben.

A honvéd kadét közismereti képzésben részt vevő 9-10. évfolyamon tanuló diákjaink megismerkednek a honvédelmi ismeretek alapjaival és számos, a mindennapi életben is használható tudásra is szert tesznek, pl.: elsősegélynyújtás, terepen való tájékozódás, táborozási ismeretek vagy akár az önvédelem.

4.4 Tárgyi feltételek

Az iskola épülete 1949 óta áll az oktatás szolgálatában. Az általános iskola és gimnáziumi nevelő-oktatási intézményt az elmúlt 73 évben nem fejlesztették. Ennek oka volt korábban a „rendezetlen tulajdonosi viszonyok”, mely szerint a telek egyházi tulajdonban volt a rajta álló épület pedig a kerület tulajdonában. 1992-ben Fővárosi Önkormányzat tulajdonába került az épület és a telek.

Kisebberuházások történtek, de aki erre járt, láthatta a „felújításra való várakozást”. Egy éve, 2021. március 19-án adtuk át az iskola területét a 390.000.000 millió forintos beruházás megvalósításához. (Hazai forrásból még 150 millió forinttal egészítették ki a 240 millió forintos EU-s pályázaton nyert összeget.)

Az elmúlt öt esztendőben az iskola korszerűsítésében végzett feladatok

Épület

- szinte az egész épületet lefedő folyosói padló burkolat csere,

- tornafolyosó falburkolása, műhelyfolyosók festése,
- a bejárati és hátsó bejárati ajtó cseréje, valamint az alagsori helyiségek ablakainak cseréje;

Tantermek, tanműhelyek

- valamennyi tanterem festése, illetve szükség szerint radiátorok mázolósa, és linóleumcsere,
- fali táblák, faliórák vásárlása a tantermekbe,
- 3 tanműhely festése, mázolósa, aljzat lefestése,
- 3 db légkondicionáló beszerelése;

Irodahelyiségek

- tanári szoba, gazdasági iroda átalakítása, igazgatói, helyettesi szoba festése, mázolása, laminált padló lerakása,
- új tanári asztalok és székek vásárlása,

- szolgálattelakás átalakítása, irodaszer tárolására, raktárosi és takarítói helység kialakításával, zuhanykabin és mellékhelyiség létrehozása és ezeknek a helyiségeknek a festése, mázolása,
- telefonvonal kibővítése,
- tantermek ajtóinak mázolása,
- tantermekbe, új tanuló padok, székek és tanári asztal vásárlása,

- tornafolyosó falburkolása, műhelyfolyosók festése,
- tanári kabinet (kistanári) kialakítása,
- tanácsterem létrehozása írólapos székekkel,
- az ülőgarnitúra áthúzása;

Könyvtár

- új könyvtár kialakítása (2018) a régi rajzterem helyén

Sport

- a tornaterem mellett kialakításra került a lányöltöző és a vizes blokk 3 WC és 3 zuhanyozó,
- a fiúöltöző leválasztása a vizesblokkok használatára kapcsán megtörtént,
- sportszerek (ping-pong labda, ütő, háló, kosárlabda, kézilabda, gyűrű, 2 db kézilabda kapu háló, 2 db tornaszőnyeg bevonása)
- konditerem egy szobakerékpárral bővült;

Informatika, oktatástechnika

- okos táblákat biztosított a Centrum az iskola részére (4 db),
- WIFI fejlesztést történt az informatikai hálózatban,
- 7 db asztali számítógép, monitor,
- automata szkennelő – digitalizáláshoz – ezt a könyvtárban helyeztük el;
- 42 db új számítógépet kaptunk a Centrumtól – amelyek az informatika termekbe kerültek.

Biztonsági rendszer

- kamerarendszer továbbfejlesztése, a vagyonbiztonság fokozása;

Hajók

- Hunnia iskolahajó kormányállásának modernizálása, elektromos átépítése, korszerű radar beépítése, kormánylapát kitérés jelző, fordulási szögsebesség jelző, mélységmérő, belső kommunikációs rendszer cseréje,
- 2019-ben a komáromi hajógyárban történt hajócsavar cseréje, a csavartengely felszabályozása, kormánylapát javítása, lapát sarkantyú hegesztése, vízvonal alatti hegesztés, festés, partiszemle,
- 5 millió Ft értékben 2 Yamaha külmotor vásárlása,
- csónakvásárlás,
- 2021-ben riasztó, távfelügyelet beépítése, fűtés korszerűsítés, (belső vezeték nélküli termosztát beépítése);

Fényes okos projekt

- az épületben a világítótestek cseréje tükrös armatúrára, amely folytatódik a tanév során;

Egyéb tárgyi fejlesztés

- telefonvonal bővítése,
- mosógép, folyosói takarítógép vásárlása,
- kerti szerszámok (pl. ágvágó, metszőolló) vásárlása,
- névtáblák/ helyiségtáblák készíttetése,
- 10 db vitrin az iskola dekorációhoz;

4.5 Személyi feltételek

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény szerint 2020.07.01-vel az iskola dolgozóinak státusza megváltozott, a közalkalmazotti jogviszony helyett a Munka törvénykönyve érvényes a foglalkoztatottakra.

A közalkalmazotti jogviszony megszűnésekor az iskolával senki nem szüntette meg a jogviszonyát. Az volt az elvünk, hogy dolgozni kell, a szakmában szeretnénk maradni, akkor nézzük meg az előttünk álló feladatokat és aztán legyen a döntési lehetőség. Elmondható, hogy nem mentek el az oktatók, nem mentek el a nem oktatói munkakörben dolgozók.

Dolgozói létszám

A pályázat készítésekor az iskola valamennyi foglalkoztatott száma:

- oktatói munkakörben dolgozik: 27 fő (15 férfi és 12 női oktató, ebből 2 fő „gyes”-en van)
- nem oktatói munkakörben: 13 fő.

Oktatók

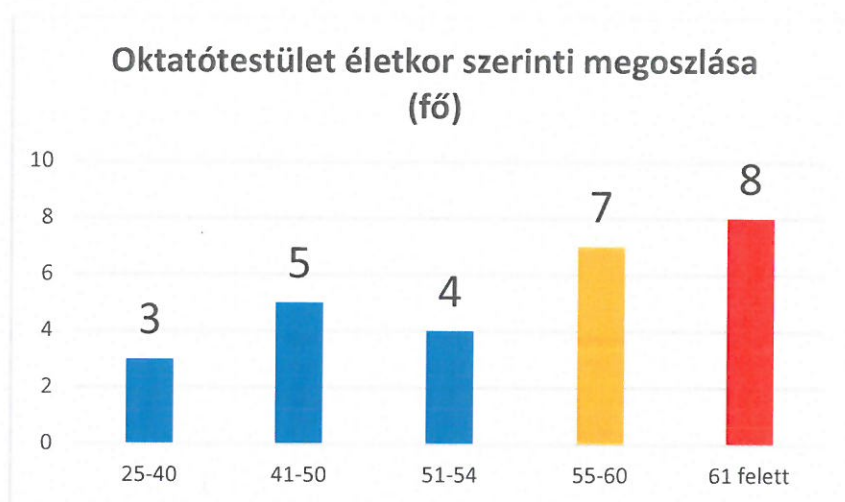
Az iskola oktatói munkakörben foglalkoztatottak száma megfelelőnek tekinthető a szakos ellátottság ismeretében. Az ún. átmeneti időszak szervezési és átcsoportosítási feladatokat kívánt, hiszen a szakmai képzés nem kezdődhet csak az ágazati alapképzés után.

A fenntartó adta lehetőségeket kihasználva négy munkaközösség működik az iskolában. Az iskola tanulólétszámához és képzési kínálatához viszonyítva kevés a munkaközösségek száma. A munkaközösségek számának csökkenésével megnövekedett a munkaközösségvezetők

felelőssége. A munkaközösségek az iskolavezetés koordinálásával szakmai önállóságuk megtartásával végzik feladataikat.

Az ms. Hunnia iskolahajón - a Váci úti Vízügyi öbölben - is folyik az oktatás, ott is biztosítani kell a megfelelő hajószemélyzetet mind a nappali oktatásban, mind a felnőttek képzésében.

Az életkor az nem „közkedvelt” adat, de ha az iskola működése szempontjából tekintjük, akkor az látható, hogy 4 éven belül az oktatók 30%-a (8 fő) nyugdíjba megy. A hiányszakosság esetében ez nagy gond.

Az iskolát érintő műszaki ágazati alapozás és kereskedelmi ágazati alapozás már a második éve folyik. A szakmai órák megtartása és annak lefedettsége, együttműködve a duális partnerekkel egy újabb kihívás lesz a következő években.

Nem oktatói munkakörben dolgozók

Az iskola működése / működtetése szempontjából az is fontos, hogy a munkakörök, és benne a meghatározott feladatok lefedjék a mindennapi feladatokat. Ezek éves áttekintése, és újragondolása elengedhetetlen, figyelembe véve az esti oktatási / képzési munkarendet és a felnőttképzésben a szombati napokon való oktatást is.

A nevelő-oktató munkát segítő dolgozók: iskolatitkár, titkársági asszisztens, gazdasági ügyintéző, laboráns, gondnok, karbantartó, raktáros, portások, takarítók.

Ezen a területen dolgozók nagymértékben hozzájárulnak a megfelelő feltételek megteremtéséhez, a tiszta rendezett, kulturált munkakörülmények biztosításához, az iskola mindennapjainak biztonságos működtetéséhez.

Igyekszünk megteremteni a kapcsolattartás kötetlenebb formáit is, melynek jó példái a hagyományos karácsonyi és tanév végi összejövetelek, a hajózás, ahol lehetőség nyílik a kikapcsolódásra, beszélgetésre, szórakozásra is.

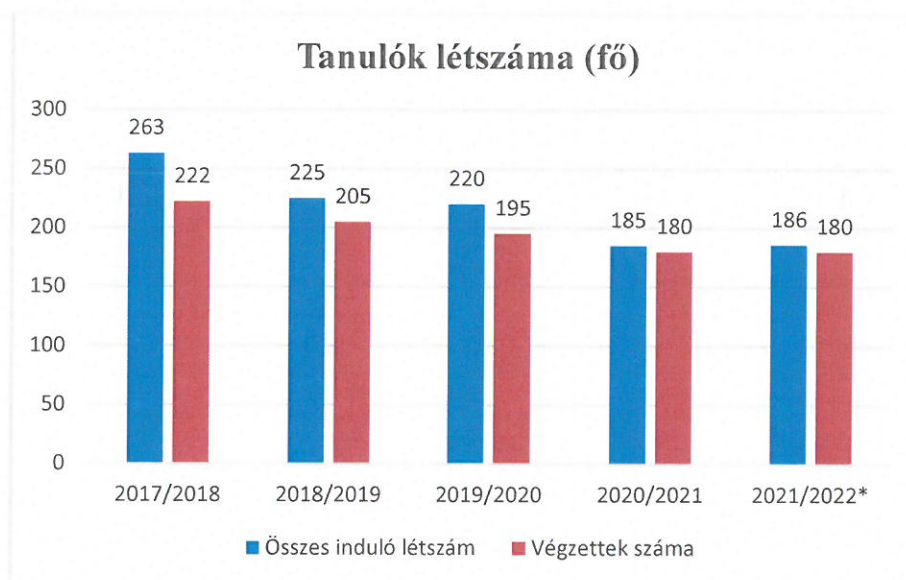
5 A TANULÓKÖZÖSSÉG

5.1 Nappali oktatás

A beiskolázás folyamatában évről évre megújulva hirdetjük képzéseinek, hogy azokat minél szélesebb körben megismerjék. Az iskola életéről, hírekben, képekben számolunk be elsősorban az iskola facebook oldalán, és a megosztások is nagyban segítenek abban, hogy az iskola nevelő-oktató munkájában elért eredmények, illetve az iskola életet bemutató pillanatképek minél több emberhez eljussanak.

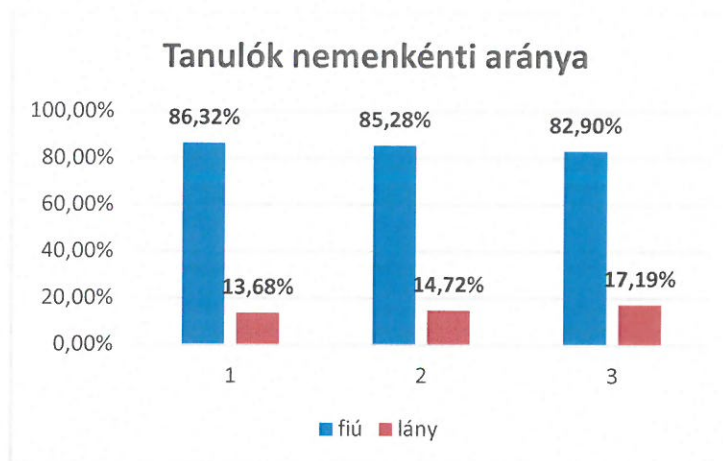
Iskola tanulói az elmúlt években a meghirdetett szakmákra azért jelentkeztek, mert hajósok akarnak lenni. A szakmai képzés kiváló pillére volt a mellékszakképesítéssel kiegészített szállodahajós képzés, ezt a tanulók létszamaránya is mutatja. A szakmaváltási kényszer némi megtorpanást mutatott, azonban az új lehetőségek tovább nyitották az iskola esélyeit, és azt, hogy a munkaerő-piaci igényekkel összhangban, a duális partneri körrel együttműködve végezzük feladatainkat.

A diagram a tanulói létszámok alakulását mutatja be az eltelt négy tanévben és a jelen tanév félévnek ismeretében.

A tanulói létszám lényegi változását a szakmai központi tanügyi dokumentumok változása alakította. A létszám csökkent. Az iskola vonatkozásában folyamatosan törekszünk arra, hogy két technikumi osztály és egy szakképző osztály induljon. Ez az elmúlt években megvalósult, ha alacsony létszámú osztályok indításával is, amelynek annyi hozadékát mindenképpen látjuk, hogy a tanulói teljesítmény nő a kisebb létszámú osztályokban, jobban megvalósul a "személyre szabott" oktatás.

Az iskolában a nappali oktatásban a lányok arányát az alábbi oszlopdiagram szemlélteti.

Jellemzően elmondható, hogy 10-20 % közötti a lányok aránya, amely kicsi növekedést mutat, melynek oka az üzemvételi képzés újra indítása és a sport ágazati képzés iskolában történő megvalósítása. Bízunk abban, hogy ez az arány folyamatosan közelíti a 20%-ot.

5.2 Felnőttoktatás / felnőttképzés

A hajózási iskolában - a 2015-től lévő időszakot tekintve - a felnőttoktatás 2016-tól indult a támogatott és az OKJ-ban újonnan felvett Kis- és középvállalkozások ügyvezetője I. és II. képzésben. A Centrum „szétosztotta” az iskoláiban a keretszámokat és elindult – helyet adva a képzésnek – az elsősorban nyelvi képzése, mellette az informatikai kompetenciafejlesztés és gazdasági alapismeretek oktatása. Ez a képzés 2019-es tanév végéig folyt. A nyelvi tanárokat kezdetekben a nyelviskolák adták, majd ez kibővült az iskola tanáraival, akik megbízási szerződéssel látták el az oktatói feladatokat.

A hajós képzések felnőtt esti indításáról már a 2017-2018-as tanévben megindultak az egyeztetések a hajós vállalkozásokkal és az alapjait is megteremtette az iskola.

A Hajózási technikus képzésben a törvényi lehetőségekkel élve már az első képzés indításakor egy éves képzési időtartamot terveztünk. A szűkösebb személyi és tárgyi feltételrendszerrel rendelkező Kishajóépítő, -karbantartó szakképesítést 2 tanévre tervezve indítottuk.

Ez a képzési kínálatunkban azóta szerepel, és minden évben eredményes a felnőttek beiskolázása. A tanévet itt keresztévfolyamban hirdetjük, amely illeszkedik a hajózás szezonálisához, a gyakorlatok teljesíthetőségéhez, és a munkaerő-piac felvevőképességéhez.

A felnőttoktatás felnőttképzéssé való egységessé válása után maradtak a hajós képzések csökkentett képzési idővel, és kibővült 2021/2022-es tanév őszén a Sportedző (kajak-kenu), sportszervező felnőttképzéssel és a programkövetelményen alapuló, államilag támogatott Sportedző képzéssel.

A felnőttképzésben a létszámok tanévenként a következők szerint alakultak:

tanév/felnőtt esti létszámok	KKV I - II.*	Hajózási technikus**	Kishajóépítő - és karbantartó	Sportedző, sportszervező	Sportedző (PK szerint)
2016/2017	38	-	-	-	-
2017/2018	29	31	-	-	-
2018/2019	82	57	11	-	-
2019/2020	75	53	30	-	-
2020/2021	38	46	30	-	-
2021/2022	-	22	20	40	35

- * a létszám a keresztévfolyammal értendő

- ** az adott tanévben a tanév második félévében beiratkozottak számát mutatja

A hajós szakmai képzésben oktatói feladatokat az alkalmazott/foglalkoztatott oktatóink látják el, nem kis felelősséget és megterhelést jelentve számukra.

5.3 Oktatási, nevelési tevékenység mérése

- Az érettségi vizsga

Az általános műveltséget megalapozó szakasz a 12. évfolyamon érettségivel zárul. Az öt érettségi tantárgyban változások voltak az évek során. A négy kötelező érettségi tantárgy mellé a szakmai érettségi tantárgy is beépült 2019-től, amely megerősítette a szakmai tantárgyak fontosságát a szakképzésben. Diákjaink érettségi eredménye az évvégi eredményekkel korrelál, és javuló tendenciát mutat.

Az emelt szintű érettségi csak szórványosan jelentkezik a felsőoktatási intézményben tovább tanuló 3-4 diák esetében.

- A szakmai vizsga

A szakképzés lezárását a szakképesítő bizonyítvány jelenti. A nappali oktatásban tanulók május-júniusi vizsgaidőszakon túlmenően az iskola az őszi, és a félévi időszakban is megszervezi a vizsgákat a keresztévfolyamban induló képzések befejezését követően.

A szakmai vizsgák jó színvonalúak, szép eredmények születtek eddig is. Az évente 2-3 alkalommal megszervezett szakmai vizsga, jelentős terhelést jelent a szakmai tanárok részére a tanévindítással, illetve a félévzárásokkal párhuzamosan.

- Az ágazati alapvizsga

Erre vonatkozóan kevés még a tapasztalat, de már az eredmények adta ismeretek további kompetencia-fejlesztési feladatokat jeleznek a szakmai tanárok felé.

- A kompetencia mérések

Az iskola tanulói jellemzően a 10. évfolyam végén részt vesznek a tanév rendjében is meghatározott kompetenciamérésben.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal által lebonyolított tanév eleji és tanév végi mérésekben is ott vagyunk, a belépő és kilépő mérési pontokon.

A visszajelzések alapján nem kellett intézkedési tervet és fejlesztési tervet összeállítani, holott az elmúlt 2 tanév nem a normál viszonyok között valósult meg. Ez azért azt is bizonyítja, hogy a pandémia idején is megtettük a tőlünk telhetőt.

5.4 Szülők

A szülők, mint az iskolai élet belső partnerei szülői szervezetet alkotnak. Minden osztály esetében van szülő képviselő.

A szülők különböző platformokon tartanak egymással kapcsolatot.

Az osztályfőnökök a szülőkkel egyrészt a Krétán keresztül, másrészt egyéb formában, telefonon, emailben, a teams felületén, messenger-en, sms-ben és minden fellelhető formában tartják a kapcsolatot.

Az iskolai szülői munkaközösség (SZMK) évente két alkalommal ülésezik az éves munkatervben rögzítettek szerint. A megbeszélést az igazgató hívja össze. Az első alkalommal – tanév elején - a tanév várható nagyobb feladatai, jeles eseményei kerülnek megbeszélésre, míg a tanév vége felé az események összegzése, tapasztalatok, javaslatok hangzanak el a további működéshez.

A pandémia idején a teams felületen keresztül történt a kapcsolattartás. Minden évben az őszi szülői értekezletet alkalmával ún. évfolyam szinten összevont szülői értekezlet is tartunk.

A szülőket meghívjuk a rendezvényeire, (hajós kirajzás, beiskolázás segítése) a szülők bármikor megkereshetik személyesen az oktatókat, az iskola vezetését és az iskolavezetés felé e-mailban jelzett eseteket is személyes találkozás követ, hogy érdemben kezelni lehessen helyzeteket a mindenki számára megnyugtató rendezés érdekében. Ezek a találkozók nagyon eredményesek. Azt gondolom a hitelesség és a bizalom az, amely alapokra épül a kapcsolat az iskola és a szülői ház között.

6 PÁLYÁZATOK

6.1 Erasmus

Az iskolák lehetőségei a pályázati rendszerben kibővült. Különösen fontosnak tartjuk ezt a hajózás területén, hiszen hazai és külföldi területeken további lehetőségek vannak a hajózásban meghatározott EU-s kompetencia lista gyakorlására.

Az Erasmus + keretében nyertes pályázatunk megvalósításában a pandémia korlátokat szabott, és újabb partnereket kellett szerezni. Jelen helyzetben 20 tanuló szakmai gyakorlata vár megvalósításra tanév végéig, és jó irányban haladunk a gyakorlati megvalósítás terén.

A BGSZC által koordinált pályázati lehetőségek között iskolánk 6-7 oktatójának és tanulójának nyílik lehetősége szakmai tapasztalatokat szerezni a jövőben.

Ezen a téren nagyobb kapacitással lehetne mozogni, azonban a szűkös személyi feltételek ebben korlátot szabnak.

6.2 Ökoiskola

A nevelő-oktató munkába beágyazódik az ökoiskolai feladatok ellátása. Az iskola 2016-ban kapta meg ezt a címet, majd újabb pályázat révén 2020 szeptember 1-től 2023. augusztus 31-ig időszakban részesei vagyunk ennek a szervezeti formának.

Az éves munkatervvel működő programban a vállalt feladatokat teljesítjük, és évvégi beszámolóinkat az iskola honlapján közzé tesszük.

Az ökoiskola keretében végzett tevékenységek többek között: az faliújság folyamatos tartalomfrissítése, iskolai konyhakert kialakítása, BISEL-verseny fordulóin való részvétel, szállodahajó látogatás, „TeSzedd” mozgalomban való részvétel, iskolai udvarrendezés, terepi vízvizsgálat a Rákos-pataknál, szakmai előadások „öko” témakörben.

Ezek a programok nagyon kedveltek a diákok körében, és minden területen van olyan diák, aki bevonható a feladat előkészítésébe, lebonyolításába, szervezésébe. Üde színfoltja ez a terület iskolánknak.

7 SZAKMAI PARTNEREK

Egy iskola fejlődésének irányát nagymértékben meghatározzák a gazdaság élet, a piac szereplői. A hajós vagy a hajózáshoz köthető vállalkozások 2013 után folyamatosan kapcsolódtak be a szakmai képzésbe.

Mindennek mutatója az iskolával együttműködő megállapodást kötő cégek, vagy a tanulóinkat tanulószerveződést kötő vállalkozások.

Az iskola szakmai programja ezen túlmenően a feltételekkel együtt rögzíti, hogy magasabb évfolyamon lehetősége van a diákoknak 3-4 hetes hajútra, és valahol ez a duális partnerség jövőbe mutató útja.

A gazdasági élet különböző szegmensein építettük ki kapcsolatainkat, a teljesség igénye nélkül többek között:

- Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
- Balatoni Hajózási Zrt.
- Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság
- Európa Rendezvény Iroda Kft.
- Fluvius Hajózási és Szállítmányozási Kft.
- Human Shipping Szolgáltató Kft.
- Kiszl Hajózási Kft.
- Legenda Kft.
- MAHART PassNave Kft.
- MH 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred
- Portum Lines Kft.
- T-Flotta Kft
- Kenese Marina-Port Zrt.
- Horváth és Csiki Kft.
- BARTENDER Vendéglátó Kft.
- Sailor Kft.
- Budapesti Vizirendészet,
- Navinfo – RSOE,
- Armada Budapest Hajózási Kft.

8 GAZDÁLKODÁS

Az iskola nem önálló gazdálkodású intézmény. A gazdálkodás, a munkaügy a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum keretein belül működik.

Az eltelt négy és fél év alatt jó kapcsolatrendszerben működött az iskola a Centrummal.

A gazdálkodási feladatokat előzetesen egyeztetjük a vonatkozó kötelezettségvállalások tekintetében és az egyéb beszerzésekben is megvalósul az iskola szakmaisága.

A munkaerő kialakításában és a munkakörök kialakításában is megfelelő az összhang.

Jelentős támogatást kaptunk ez eltelt években a tárgyi eszközfejlesztésére és az épület energetikai EU-s- pályázati megvalósítása még 2016-ra visszanyúló Centrum pályázati forrásból indulhatott el.

Az iskola a bevételnövelés érdekében bérbe adja helyiségeit, (tornaterem, iskolai büfé, műhelyek) a lehetőségekhez és a változó gazdasági környezethez is igazodva.

9 VEZETŐI CÉLKITŰZÉSEK, FEJLESZTÉSI PROGRAM

A minőségi oktató-nevelő munkában a szükséges feltételek megteremtéséhez a feladatok végrehajtásához a pályázat megírása során folyamatosan szem előtt tartottam a hatályos jogszabályokat és az azok mentén tervezendő feladatokat, azokat a prioritásokat, amelyek a megújuló szakmarendszerben megjelnek.

Az iskolák működéséhez a stratégiai célok kidolgozása Centrum szinten történik, az iskolai stratégiai és operatív célok kidolgozását a Szakmai programban meghatározott elvek mentén alakítjuk, amely iskolai szinten közös feladat, ahogy a közös feladatok végrehajtása is, illetve közösek az elért eredmények is. A tanévek során meghatározott tervezhető munkatervi és a napi szinten érkező megoldásra váró feladatok megvalósításához maradéktalanul számítok minden munkatársam együttműködésére a jövőben is.

Figyelembe vettem továbbá azokat a hagyományokat, irányokat, amelyek a változó társadalmi, gazdasági igényekhez igazodnak.

Kiemelten fontosnak tartom a 2019/2020. tanév őszén végzett – iskolától független - intézményfelügyeleti és vezetői tanfelügyeleti vizsgálat megállapításait, amely egy tükör előttünk, bemutatva eddigi eredményeinket, és a fejlesztendő területeket.

9.1 Törvényesség

A szakképzés szerkezetének 2020-ban történt átalakítása - a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet -, a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben új szervezeti és tartalmi struktúrát hozott létre.

A jelenben, az ipari termelésben is végbemenő innovációk, a szolgáltatások területén a kereslet-kínálat viszonyrendszerében zajló folyamatos változások és arányeltolódás - amely a szakképzésben is jelen van -, oktatóként és vezetőként is újabb és újabb kihívások elé állítanak bennünket.

Megjelennek a hajós területen az egyre modernebb gépek, berendezések, elektromos-, és navigációs rendszerek, az utasírányítás, a fuvarozás- és személyszállítás újabb megoldásai. Megújul a jogszabályi környezet az EU-s irányelvek mentén, és a hazai hajós jogalkotásban is.

A hajóépítésben a korszerű fa-, műanyag-, és fémmegmunkálási technológiák, a vízügy-vízgépészet esetében a stratégiai vízbiztonság, a vízi sportokban az új hajók, sporteszközök, eszközök és az azokat működtető egységek említhetők. Naponta látjuk a fejlődést.

A mai világunkban nagy érték az információ, azoknak a hitelessége, amely a fejlődés, a versenyképesség nélkülözhetetlen eleme. A környezethez való mielőbbi alkalmazkodás naprakész ismereteket, az „újra tervezés” iránti fogékonyságot és jelentős rugalmasságot igényel.

A munkáltatók által évek óta jelzett – az MKIK által összegyűjtött és elemzett - kompetencialista igények is változnak, más, illetve magasabb képzettséget igényelnek, a megújuló, és minőségében átalakuló munkakörök.

A szakképzés eddig is, és jelenleg is csak részben tudja kiszolgálni azonnal - az iskolai rendszerű 3-5 éves képzési igényű szakmákban - ezeket a gazdasági igényeket. Az iskolai rendszer kertében folytatott felnőttképzés erre rugalmasabban reagál.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által a 2018–2030-as időszakra előirányozott általános gazdaságfejlesztési stratégiája meghatározza, hogy „kreatív és rugalmas, versenyképes szaktudással bíró fiatalokat nevelő, vonzó szakképzési rendszer kialakítására van szükség”⁴

Az „információ robbanása”, a digitalizáció ott van az egyén mindennapjaiban és a szakmák sokaságában is, ezért olyan informatikai eszköztudással és korszerű ismeretekkel rendelkező diákokat kell kibocsátanunk az iskolából, akik a szakma szakmai (hajózás, vízügy, sport) nyelvezetével kiegészítetten beszélnek legalább egy idegen nyelvet, és képesek lesznek az alapokra építve az ismereteik fejlesztésére. Fontos, hogy munkafadataikat önállóan, felelősségteljesen tudják ellátni. Hajósaink képesek legyenek a multikulturális környezetben is a csapatmunkára.

A közismereti tantárgyi szerkezet „kurtán” bánik a digitális szakmai tartalom átadására fordítható idővel – heti egy óra a 9. évfolyamon -, ugyanakkor a digitális kompetenciák, egyre nagyobb teret nyernek a képzési kimeneti követelményekben, így a szaktantárgyi tartalomban.

Itt kell megemlíteni, hogy nemcsak a diákoknak, hanem a szakmai tanároknak is fel kell venni a versenyt a korszerű technikai eszközök használatára vonatkozó további ismeretek megszerzésével. Ezért kiemelten fontos az erre a területre fókuszáló munkahelyi gyakorlati továbbképzések területe, előtérbe helyezve az Innovatív Képzéstámogató Központ (IKK) által jelzetteket, a kijánlott képzési lehetőségeket.

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerében 2019 őszén végzett intézmény és vezetői ellenőrzés során készített megállapításokat törvényi keretek között (a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 78.§ (1) f) pontja) végezték.

A lényegi megállapítások a vizsgálati anyagból, amely természetesen valamennyi partner számára az iskolában hozzáférhető, és az eredményeket az iskolai oktatásban résztvevő dolgozói is megismerhették:

⁴ 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat / Szakképzés 4.0 A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira

a) Pedagógiai folyamatok

Kiemelkedő terület

„A fenntartóval, a munkaerőpiac szereplőivel, a környék gyakorlati képzőhelyeivel jó a kapcsolat. A nevelői - oktatói dokumentumok rendben vannak, az intézmény stratégiai dokumentumaival összhangban készülnek el az éves munkatervek és beszámolók. Az intézmény a stratégiai és operatív tervezés során figyelembe veszi a település, a partnerek, a fenntartó igényeit, a munkaerőpiac igényeit, a demográfiai mutatókat. Vannak rövid és hosszú távú céljaik. A tanulók értékelése az intézmény alapidokumentumaiban megfogalmazott közös alapelvek és követelmények alapján történik, és a tanulók eredményeiről fejlesztő céllal folyamatos a visszacsatolás.”

Fejlesztendő terület:

„A belső önértékelés (BECs) folyamatos működtetése rendszer szinten.”

b) Személyiség- és közösségfejlesztés

Kiemelkedő terület

„A személyiség- és a közösségfejlesztés során az intézményben kiemelt figyelmet kap a nevelés és az oktatás egysége. A pedagógusok tisztában vannak a diákok szociális hátterével, adottságaikkal és képességeikkel. Az egészséges és környezettudatos életmódra, a hagyományok ápolására való nevelés a pedagógiai programban leírtak szerint valósul meg. Az intézmény elnyerte az ökoiskola címet. A képzés jellegéből adódóan kevés a tanórán kívüli tevékenység, de a közösségi programokba a tanulókat is bevonják. Az intézmény által szervezett közösségi programokkal igyekeznek megvalósítani a tanulók személyiségfejlesztését, a közösségépítést. Jó a kapcsolat a tanárok és diákok között. A tanárok, oktatók példát mutatnak a személyiségükkel. A tagintézmény-vezető következetesen dicsér és ellenőriz. Személyesen ismeri a diákokat.”

Fejlesztendő terület:

„Külső segítség gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógussal való kapcsolatfelvétel. A gyenge tanulmányi eredményű diákoknak további felzárkóztató foglalkozások megteremtése.”

c) Eredmények

Kiemelkedő terület

„A tanulók által elért eredményeket összehasonlítják, elemzik, melynek eredményeit tudatosan használják fel a pedagógiai nevelő-oktató munka javítása, valamint a stratégiai és az operatív tervezés megvalósítása érdekében. Az intézmény nagy hangsúlyt helyez a pedagógiai és szakmai program alapján a külső partnerek azonosítására, a velük való sikeres együttműködésre. A lemorzsolódás csökkentésére VEKOP-pályázatban vesznek részt.”

Fejlesztendő terület:

„Pályakövetési rendszer működtetése, teljes körű adatgyűjtés. Belső kompetenciamérés eredményeinek javítása.”

d) Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Kiemelkedő terület

„A pedagógusok és a diákok számára biztosítják a szakmai munkához szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférést. Az intézményt támogató szervezeti kultúra jellemzi. Az intézményben rendszeres, több csatornás, hatékony az információáramlás és a kommunikáció.

Fejlesztendő terület:

„A nevelőtestület egyes tagjai leterheltségének csökkentése az egyenlő terhelés elvének betartásával. A bizottság által meghatározott fejlesztési feladathoz elengedhetetlen a tantestületen belüli magas fluktuáció kezelése, hosszú távon a legalább 60%-os stabilizáció elérése.”

e) Az intézmény külső kapcsolatai

Kiemelkedő terület

„Az intézmény hangsúlyt helyez a pedagógiai és szakmai program alapján a külső partnerek azonosítására, a velük való sikeres együttműködésre. Az iskola részt vesz a különböző szakmai szervezetek munkájában, a helyi közéletben. Pedagógusai, óraadói részt vesznek a helyi, a regionális, a megyei és az országos szakmai és egyéb rendezvényeken.”

Fejlesztendő terület:

„A pozitív kép kialakítása érdekében az intézmény modernizálja arculati elemeit, fordítson figyelmet elsősorban az elektronikus kiadványok esztétikus, hiteles megjelenésére, a tartalom aktualizálására. Az intézmény online felületén naprakész információk jelenjenek meg. Többféle kommunikációs eszközt, csatornát működtessen, hogy biztosítsa az információk hatékony átadását, az intézmény PR-munkáját.”

f) A pedagógiai munka feltételei

Kiemelkedő terület

„Az intézmény az IKT-eszközöket rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkában. A szakoktatói gárda felkészült, hivatástudattal rendelkező szakemberekből áll. A termekben pedagógiai munkát segítő környezetben folyik a tanítás.”

Fejlesztendő terület:

„A jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatok megosztása megtörténik: a gyűjtés legyen rendszeres és dokumentált.

Újabb hagyományok feléléstése. Törekvés a kollektíván belül az egyenletes terhelés megvalósulására.”

- g) A kormány és az oktatásért felelős miniszter, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, és a szakképesítésekért felelős miniszterek által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés**

Kiemelkedő terület

„Az intézmény a Pedagógiai programban (Nevelési program és Helyi tanterv) megfogalmazott célok és értékek mentén végzi munkáját, és olyan pedagógiai alapelveket vall magáénak, olyan célokat, feladatokat határoz meg, amelyek figyelembe veszik a tanulók és a partnerek érdekeit.”

Fejlesztendő terület:

„A tervekben a kiemelt célokhöz rendelt részcélok, feladatok, felelősök és határidők rögzítése indokolt.”

9.2 A szakmaiság

A szakmaiság megvalósításához szakemberek kellenek. Szakemberek alatt értem a szakos ellátottságot biztosító végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező oktatókat, melyeket a szakképzési törvény vagy ettől eltérően egyéb jogszabály (szakképzési kerettanterv, képzési kimeneti követelmény) határoz meg.

A közismereti tantárgyak esetében a szakos ellátottság jelenleg biztosított, bár a német és az angol nyelv tantárgyak esetében nyugdíjasokat is foglalkoztatunk munkaviszonyban, hiszen tartósan szükség van munkájukra a feladatellátásban. A matematika-fizika szakos ellátottság egy fő szakos alkalmazásával csak szűken biztosított, mert az ellátandó órák 2 főt igényelnének.

A megváltozott tantárgyi órabanki óraszámokhoz egyre jobban igazodunk a szakosság tekintetében, illetve ennek kapcsán a tanárok „egyéb területen” szerzett végzettségeik jól hasznosíthatók a mindennapokban.

A 10 foglalkoztatott szakmai oktatók közül 7 fő (70%) rendelkezik felsőfokú végzettséggel, míg középfokú végzettségi szinten valamennyi hajós kolléga szakirányú szakmai végzettséggel és hatósági hajós végzettségekkel rendelkezik.

A legnagyobb kihívás az idő haladása, és az nyugdíj melletti foglalkoztatás hajlandósága.

Mindenképpen kiemelt terület az oktatói testület fiatalítása mellett (is), az oktatók meglévő ismereteinkhez további új szakmaspecifikus ismeretek megszerzése (pl.: digitális kompetenciák, CAD program, minőségügyi ismeretek, új technológiák megismerése, módszertani ismeretek, konfliktuskezelés technikái, asszertív kommunikáció).

Minezeket előre tudva mondhatjuk, nem lesz egyszerű dolgunk a következő években sem.

Tanulóinkat egy új szemléletű vizsgarendszerre, abban az egyes vizsgafeladatok szituációira, a „másfajta vizsgán” való megmértetésre kell felkészíteni, amely a közismereti és szakmai tantárgyak tanítását is érinti. A szakmai vizsgák interaktív feladataiban a számítógép hálózat fejlesztése kiemelten fontos terület.

A technikus osztályokba járó diákjainknál arra kell törekedni, hogy a 12. évfolyam végén az előrehozott érettségi vizsga sikeres legyen, és a 13. évfolyamon a két maradó érettségi tantárgy felkészülésére lehessen fókuszálni az emelt szintű érettségi szintnek megfelelő technikus vizsga és az idegen nyelvi érettségi tekintetében. Törekedni kell arra, hogy a második idegen nyelv és az informatikai ismeretek elsajátítása is nagyobb időráfordítással valósulhasson meg a 13. évfolyamon, a szakmákhoz illeszkedő digitalizáció okán is. Fontos a kadétok esetében a HKP-ban a honvédelmi ismeretek érettségi vizsgára történő felkészítésének biztosítása közép-, és emelt szinten.

Az érettségi megkezdésnek feltétele az 50 órás közösségi szolgálat teljesítése, amely nem okozott gondot. A diákok jó szívvel végzik ezeket a feladatokat és szívesen dolgoznak az iskoláért is.

A szakmaisághoz tartozik, hogy kellő odafigyeléssel, a felzárkóztatás, a tehetséggondozás szegmensei mentén az iskolaelhagyást csökkentsük, illetve a lemorzsolódás jelenlegi szintjét tartani tudjuk, és ne növekedjen iskolai szinten 5% fölé. Mindebből kiemelve, hogy a szakképzési évfolyamon a duális partnerek, a munkaszerződés, a minőségi gyakorlati képzés ebben segítheti törekvéseinket. Erre irányuló számos lehetőséggel ma is élünk, és folytatjuk a kialakított hagyományokat (szakmai üzemlátogatások, szakmai előadók meghívása) is.

Csökkent a tanulók hiányzása az elmúlt években – bár ennek összetettségébe az online oktatási formula is belejátszott – ugyanakkor az ösztöndíj rendszer is visszatartó erő a diákok körében.

A csökkenő hiánnyal egyidejűleg az iskolai bukások száma is csökkent, a tanulmányi eredmények javulnak. Mindezen által ugyanakkor fontos, hogy további lehetőségeket, megoldásokat, módszereket találjunk a tanulásösztönzésre.

A Kadétprogram ösztöndíja már ennek egyik előszele is lehet, hiszen - a kitáruló szakmai lehetőségek mellett - a két helyről kapott juttatás igen kedvező a családi kasszában, és egy lehetőség a tanulók számára pl. a hajózási hatósági vizsgák vizsgadíjának fedezetére.

A képzésben, a megújuló tartalomhoz és benne a gyakorlati arány minél jobb teljesítéséhez, a szakképző osztályinkban az új munkamódszerek kialakítása szükséges, ehhez a megfelelő alpműhelyi felszerelést (villamosipari-, gépészeti alapok, sporteszközök, laboreszközök) biztosítani kell. A szakmai képzésben a duális partnerek bevonása elengedhetetlen, hiszen így valósulhat meg a tartalom életszerű környezeti szakmaisága, és szükségszerű is, például a KKK-ban meghatározott portfóliók összeállításához és a mesterremek elkészítéséhez, valamint az eredményes projektvizsga letételéhez.

Oktató kollégáimmal nap, mint nap azon vagyunk, hogy keressük az eredményesebb megoldásokat, ennek érdekében újabb szakmai partnereket keresve egyeztetünk, és a bennünket

megkeresőkkel együttműködési pontokat fogalmazunk meg (Flotilla Kft., Benship Hungary Kft., Luefner Cruises (Amadeus); Hídépítők Egyesülete, Magyar Logisztikai Egyesület).

A szakmai építkezés további szegmense lehet, hogy a tanulmányi felkészítéshez további erőforrásokat vonunk be, és a felmenő rendszerű szakképzési formában erre lehetőségeket is látok (kadét, sport, szakképző iskolák közismereti versenyei, nyelvi versenyek, közismereti versenyekbe való becsatlakozás).

A szakmaiság, benne a nevelő-oktató munka hatékonyságának növelésének megvalósításában az igazgatóhelyettesek, a munkaközösségvezetők és szakmai felelős kollegák segíthetnek.

A kitűzött célok csak közös együtt gondolkodással és csapatmunkában valósíthatók meg, mint ahogy tettük azt az elmúlt esztendőben (pl.: új ágazatok, új szakmák engedélyezése, a kadétprogram indítása és programjainak tervezése; a tanulmányi versenyeken való részvétel folyamatos bővítése, tárgyi eszközrendszer fejlesztése, a szakmai kapcsolatok bővítése).

Az intézményi tanfelügyeleti vizsgálat korábban bemutatott területén a változó személyi feltételrendszerben is, eredményesen végzett munkánkról kaptunk elismerő szavakat.

A vizsgálat során feltárt fejlesztendő területekre, az előírtaknak megfelelően 2020 januárjában intézkedési tervet készítettünk. Az azóta eltelt időben – 2 esztendő alatt, a pandémia idején is - lényegi lépéseket tettünk a szakmaiság jegyében a fejlesztésekben a következők szerint:

- A személyiség és közösségfejlesztésben a tanulók részképességzavara okán előírt fejlesztési feladatok megoldásában fél állásban foglalkoztatott gyógypedagógus segíti munkánkat. A gyógypedagógus külön órarend szerint végzi a fejlesztési feladatokat. Az SNI-s tanulók számának lassú növekedése a teljes állású foglalkoztatást irányozza elő, illetve nagyon kevés idő marad a BTM-es tanulókkal való foglalkozásra. Jeleztük a Centrum felé a „lemaradásunkat” és bizakodunk abban, hogy ezen a területen előrelépés lesz a következő tanévben. A fejlesztő munkát heti egy napban - iskolapszichológus munkakörben - klinikai szakpszichológus segíti. A tanév elején elkezdett munka eredménye már mutatkozik. Ezen a téren is további előrelépés szükséges és legalább heti 2 napban lenne indokolt az iskolában való feladatellátás.

A tanulók fejlesztését az órarendbe építve felzárkóztató foglalkozásokkal is biztosítani kívánjuk. A megoldásnak itt még az időbeliségi korlátja is van, hiszen a foglalkozások délután fél 3-kor kezdődnek, ami további teher az egyébként is fáradékonyabb tanulóknak. Itt mindenképpen módszertani megoldás szükséges, együttműködve az érintett szaktanárokkal, amely jellemzően az érettségi tantárgyak tanítók köre. Ehhez a szülők megnyerése is fontos, illetve támogatásuk érdekében a személyes kapcsolatfélévétel továbbra is elengedhetetlen.

- A tanulók munkájának eredményességére összehangoltabb munka szükséges.

A jó eredmények megmutatkoznak a tantárgyi tanulmányi sikerességben és az iskola javuló évfolyamátlaigaiban, valamint az iskolaátlaigban is.

Hosszú évek óta nem indítottak iskolánkban matematikából versenycsoportokat, és ez a Bolyai Matematika csapatverseny keretében 2021-ben sikerült. A középmezőnyben, illetve kicsit hátrább mutatkoztak ugyan az eredmények, de mindez az eredményesség egy másfél évig tartó online időszakot követően teljesült.

A szakmai versenyeken is részt vettünk az ágazati szakmai érettségi tantárgyi versenyben (ÁSZÉV) és az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyeken. A tanulók az OSZTV-n való írásbeli eredményeik alapján mentesülnek az írásbeli (interaktív) vizsgarész alól. Ez a szakmai tanárok eredményes munkáját is dicséri, akik egyébként is nagyon elhivatottak a hajós szakmaiság érvényesítésében.

A kompetenciamérés évről évre megtörténik az iskolánkban. Az eredményeket megkapjuk, azonban azok szakmai elemzése iskolai szinten nem történik meg.

A szakmai tanárok által megismert eredmények nem hozták meg eddigi hozadékukat a munkaerő-fluktuáció miatt, illetve a környezeti tényezők sem voltak olykor kedvezőek.

Ezen a téren van feladat, amely a szakmai munkacsoportok kialakítását irányozza elő, és amely a 2022-es tanévtől működtetett minőségirányítási rendszerhez illeszthető.

- A pályakövetési rendszer nem „épült ki” az iskolában. A hatályos szakképzési törvény ezt már nem datálja az iskolákhoz, ugyanakkor az iskola szempontjából lényeges mutató, hogy a végzettséggel és szakképzettséggel kibocsátottak mennyire maradnak a szakma közelében. A nyomonkövetés a szakma és az iskolahagyományok kapcsán is fontos lehet. Ezt a rendszert a minőségügyi dokumentációba is érdemes bevenni, és az iskola által hagyományteremtő rendezvény, az „Örökdiák találkozók” kapcsán is új mederbe lehetne terelni ezt a folyamatot.

A hajós „családfa-kutatás” is diákprojekteken – a fenntarthatóság jegyében, a projekthez kapcsolódóan - megvalósíthatónak látom. Ennek egy megkezdett - új hagyományteremtési - szelete, hogy rövidesen létrehozzuk a hajós családi kötelékeket bemutató „Tradíció fát”, ahol a nagyszülők, szülők és már az unokák is a hajós szakmát tanulták iskolánkban.

10 TANULÓKÖZPONTÚSÁG

„Minden gyermekben van valami kiművelésre érdemes tehetség.”⁵

Hiszen és vallom ezt magam is, hiszen a katedrán közel 25 évet töltöttem és a szak- és felnőttképzés irányítási rendszerében megjelentek a munkám során a tehetséges, szakmában, szaktantárgyban itthon és külföldön versenyző tanulók. Ez a hajózási iskolában is így van.

10.1 Beiskolás

A tanulók létszáma, a beiskolázási tényt számok, a tervszámhoz való viszonyítás fontos indikátor az iskolák megítélésében.

Öt évvel ezelőtt azt gondoltam, hogy az egyetlen hajózási iskolában nem okoz majd gondot a tervezett / engedélyezett típusú és számú osztályok indítása. Szembesültem azonban azzal, hogy ez nagyon kemény feladat és nem mérhető a ráfordítás függvényében.

Bár ismeretes a demográfiai hullámváltozás, a csökkenő gyermeklétszám, továbbá a 8 és 6 osztályos gimnáziumok, illetve a kurrens szakmák elszívó ereje, a jó szelet ki kell fogni a haladáshoz.

Az előző tanévekben nagyon nagy energiákat fordítottunk a nyolcadik osztályos tanulók tájékoztatására, amelyre a szakmai képzések körének változása is „rákényszerített” bennünket. Nemcsak a már hagyományos szakmákban, hanem az engedélyezett újakban is eredményesek szeretnénk lenni.

Az általános iskolásokkal és szüleikkel való személyes találkozást az iskola épületében és a Hunnia iskolahajón is megtartottuk.

Minden pályaválasztási börzén részt vettünk, ahova meghívták iskolánkat. Elektronikus és papír formátumban is elküldtük a környező általános iskolákba a képzési ajánlatunkat, amelyben több kolléga is segített.

Bekapcsolódtunk - 2 alkalommal, 2019-ben és 2021-ben - a „Mi a pálya?” Műszaki pályaválasztási fesztivál rendezvénysorozatba, amelyet a Magyar Elektronikai Egyesület bonyolított, ezáltal több nagyvárosban ismerhették meg az iskolát és a folytatott képzéseket.

Fejlesztési irányok:

- ✓ A tanulói létszám növelése érdekében fontos a meglévő eszközrendszerünk megtartása mellett a marketingkommunikáció javítása. A szórólapok, az iskolák levélben történő megkeresése, az iskolai honlapon, a közösségi médiában való megjelenésünk mellett színesíteni kell a lehetőségeinket, melyek lehetnek: a duális partnerek bevonása, a munkaerő-piaci lehetőségek további előnyeinek hangsúlyozása, a nálunk végzett felnőtt sportedzők intenzívebb bevonása, a 13. kerületben a táboroztatásba való bekapcsolódás, saját nyári tábor szervezése a kollégák bevonásával.

⁵ Kemény Gábor Kossuth-díjas pedagógus (1883-1948)

- ✓ Az általános iskolák 7. és 8. osztályainak több pályaválasztási előadás megtartása a tanév során.
- ✓ Az iskola honlapján pályaaorientációs foglalkozások, feladatok meghirdetése, eredmények értékelése, és jutalmazási rendszer kidolgozása.
- ✓ Szóróanyagainkat - nagyobb területet lefedve - a vízi sportversenyeken, családi napokon is terjesztetni, illetve a Duna mentén a folyó bal partján lévő határmenti településekre is eljuttatni, kapcsolatba lépve a komarnoi hajójavítóval.
- ✓ Az érettségi utáni 2 éves nappali képzésben való beiskolázásnak egy új kapuja, a gimnáziumok levélben történő megkeresése, hiszen a szakmai képzés nyitott ezen a területen. (A korábbi években – amikor erre lehetőség volt - részt vettünk a felsőoktatási intézmények eredményhirdetési rendezvényén és ott szórólapokat osztottunk.)

A beiskolázás területén, minden lehetséges és engedélyezett eszközzel élni kívánunk a jövőben is. A terveken túlmenően forrás is szükséges a munkafeladatok végrehajtására, a tanulói létszám növelése érdekében a hajós és a kapcsolódó vízügyi, illetve a sportszakmai területen is.

Célom egy munkacsoport kialakítása az egész év folyamán végzendő beiskolázási folyamathoz az iskola népszerűsítésének, reklámozásának kidolgozása, végrehajtása terén.

10.2 Lemorzsolódás

Az iskolában az a cél, hogy minden tanuló végzettséget szerezzen. A szakgimnáziumi tantervek beiskolázásakor is lehetett beszámítással szakmai végzettséget szerezni, azonban a hajózási szakmai és vizsgakövetelmények szakmai változása miatt az iskolában az érettségit követően két esztendő alatt volt érdemes megszerezni az új tartalmú Hajózási technikus szakképesítést. Ebben az időszakban (2018, 2019) magasabb volt az iskola tanulói létszám, ugyanakkor a lemorzsolódás is.

A jelen képzési szerkezetben az ágazaton belüli szakmaváltás lehetséges. Ez akkor szerencsés, ha az iskolában erre van mód. A hajózás területén az ágazati alapoktatás is különböző, így meg kell teremteni belső szinten a szakmaváltási lehetőséget a jogi szabályozás keretei között.

Az mindenképpen kedvező, hogy szakképző iskolai szinten is van hajós szakmai képzés, és a technikumból van szakmán belül csatlakozási lehetőség ezzel a lemorzsolódást is csökkentve. Igaz, itt az ágazati alapvizsga egy és kétéves képzési időtartamának megoldási lehetőségeiben is gondolkodni kell.

Meglátásom szerint nagy az időbeli megterhelése a diákoknak naponta 8 órától 14:25-ig, és majdnem minden tanított tantárgy érettségi tantárgy. A tanulók közel egyharmada agglomerációból bejáró, illetve a budapesti közlekedés is a hivatásforgalomban közlekedő időben nagyon hosszú. A tanítás befejezésével nehéz a tanulókat bevonni a délutánok tartalmas eltöltésébe. Sajnos lassan, de egyre növekszik az SNI-s BTM-es tanulói létszám (országosan is) és nem minden helyzetet lehet az integrált oktatásban, képzésben eredményesen kezelni.

Az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében bevezetett intézkedések:

- felzárkóztató foglalkozások,
- iskolapszichológus közreműködésének igénybevétele,
- iskolai munkánkat 2020 szeptemberétől óraadóként majd 2021-től alkalmazott gyógypedagógus segíti,
- a tantárgyi minimumkövetelmények folyamatos gondozása, hozzáférhetőség biztosítása, minimumtesztek alkalmazása, melynek értékelése felmenő rendszerben igazodik az érettségi értékelési teljesítményszinthez,
- szakkörök, érdeklődési körök indításával színesítjük az iskola életét,
- a VEKOP-os lemorzsolódási programnak is volt megtartó ereje.

A lemorzsolódás kezelésének további lehetőségei: a módszertani megújulás, a projektmunka alkalmazása, a tanulásalapú eredmények differenciáltabb értékelése, a szülőkkel való szorosabb együttműködés. Mindezek azonban csak azonos értékrend mentén működtethetők.

10.3 Technikumi oktatás

A Szakképzés 4.0 szakmapolitikai stratégia⁶, a szakképzési törvény tartalmi változása új szerkezeti képzési struktúrát teremtett, és ehhez központi kimeneti szabályozású képzési és vizsgakövetelményeket adtak ki. A programtantervek ajánlás szinten szabályozott szakmai tartalommal és kötött óraszámokkal jelentek meg, de lehetőség van a helyi tantervekben az átdolgozásra. A közismereti tantárgyak terén az ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgynak a fizikát, a szabadon választható órakeret terhére a második idegen nyelv, a német nyelv oktatását kezdtük meg, mert a folyami hajózásban a hivatalos nyelv a német. A nagyon kevés digitális kultúra tantárgy óraszámát megdupláztuk, vagyis heti 2 óra lett.

Ezek mindkét ágazatunkban fontos tantárgyak, mert segítik a szakmai tárgyak megértését, illetve megalapozzák a szakmai nyelvi alapokat egy másik idegen nyelv esetében is.

Feladatunk továbbá, hogy közelíteni kell a gyakorlati képzést a munka világához, ehhez növelni kell a hatékonyságot, rugalmassá kell tenni a helyi tantervi programjainkat, hiszen biztosítani kell a kor színvonalának megfelelő, konvertálható, tovább építhető szaktudást.

Az iskolában a célunk továbbá, hogy olyan szakembereket képezzünk, akik majdan, életük során büszkék lesznek arra, hogy a Hajózásban (a köznyelvben „Lékaiban”) tanultak. (Ezt a büszkeséget a közösségi médiák hajós zárt csoportjaiban gyakran olvasom.)

A szakmai képzés a 9. évfolyamon megújult, más gondolkodásmódot, módszereket kell alkalmaznunk a technikumi osztályokban. Úgy vélem, hogy eddig sikeresen vettük az akadályokat.

⁶ a, 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozattal elfogadva

A Hajózási technikus és a Közlekedésüzemvitel-ellátó technikus képzésben meg kell teremteni a szakmai tartalomban a KKK-ban kiadott további szakmai tartalmak (matrózképzés, úszás oktatás, vízi mentési ismeretek) elsajátítását, és hasonlóan a korábbiakhoz biztosítani kell a hatósági vizsgák lehetőségét külső, vizsgáztatási engedéllyel rendelkező szakmai partnerek bevonásával.

A Sportedző, sportszervező képzésben beépítésre kerül a kisműhajóvezetés elméleti és gyakorlati tartalom, hiszen a szolgálati célú vezetői engedéllyel rendelkezni kell a kajak-kenu, vitorlás, evezős oktatónak. Ezen a területen a Magyar Kajak-Kenu Szövetség a Magyar Vitorlás Szövetség és a Magyar Evezős Szövetség jelenik meg a duális partneti palettán. Ezen túlmenően felmerő rendszerben további partnerekre számítunk a szakma gyakorlatok színvonalas megtartásában.

A Vízügyi technikus képzésben nem tudtunk még osztály indítani, mert a felvettek száma nem volt elegendő egy tanulócsoporthoz. A beiskolázás esetén a kémia tantárgy nagyobb szerepet kap az alapozásban, így évek óta az ökoiskolai programok megvalósítására, versenyre való felkészülésben használatos ún. természettudományi szaktanterem nagyobb életteret kapna a mindennapokban. A Környezetvédelem és vízügy ágazati alapoktatásban tanítandó tartalmak: természettudományos vizsgálatok, műszaki ábrázolás, mechanika, környezettechnika, környezetvédelmi alapismeretek és azok egymásra épülő szintjei.

Ebben a képzésben is tervben van a kisműhajóvezetés szakmai tartalom beépítése, hiszen a duális képzésbe partnerként bevonható Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, I. Szakasztechnikus Hajózási Kirendeltség (1138 Bp. Váci út 200.), és számukra releváns munkaerő-utánpótlás is biztosítható lenne.

A fejlesztés irányában figyelembe kell venni az ágazati alapozást, mert azok mentén lehet a hajózáshoz / vízhez illeszkedő további szakmákat engedélyeztetni az iskolában.

Ezen a téren a Logisztika technikus szakmát látom a legkézenfekvőbbnek és a leginkább hajózáshoz illeszkedőnek. A képzés itt is kereskedelem ágazati alapozást ad, ezért a 9-10. évfolyamon összevonható a Közlekedésüzemvitel-ellátó technikus (hajózási) szakmával.

A másik ok, hogy ez nagyon keresett szakma a pályaválasztók körében, és hasonló jó elhelyezkedési lehetőségek vannak a munkaerő-piacon.

Az érettségi utáni két éves nappali képzés indítása egy nagyon nehéz feladat, mert jellemzően a szakmai képzést befejezik a technikumban tanulók saját iskolájukban. Ugyanakkor minden megteszünk azért, hogy ezt a képzést szakmai fórumokon, a „Szakmázz” rendezvényen, a vizek mentén hirdessük, hogy a gimnáziumban végzettek számára is ismert legyen az iskola képzési kínálata.

Az SNI-s és BTM-es tanulók részére meg kell teremteni - az új szabályozás szerint is - a kötelező érettségi tantárgyak helyett más tantárgyak választásának lehetőségét.

10.4 Szakképző oktatás

A munkaerő-piac hosszú évtizedek óta olyan szakembereket vár, akik az iskola befejezését követően – szakmai bizonyítvánnyal a kezükben - azonnal munkába tudnak állni. Ezt csak úgy lehet biztosítani - a most már nehezebben elkülöníthető „elméleti és gyakorlati képzés”-ben, hogy egészséges egyensúlyban valósuljon meg az ágazati alapoktatás után az iskolában és a vállalati képző helyen egyaránt a szakmai képzés.

Jelenleg azonban tanulóink az iskolában vesznek részt az alapozó oktatás után a szakmai képzésben, mert a hajózásban a kialakult kedvezőtlen feltételek nem tették lehetővé a szakmai képzést megkezdő diákok munkaszerződéssel való foglalkoztatását. A harmadik szakképzési évfolyamban már ott kell lennie a diákoknak a fedélzeten!

A Kishajóépítő és -karbantartó szakmában a beiskolázásunk során immár 3. tanéve törekszünk arra, hogy létszámunk az indíthatósági tartományban legyen. Ez sikertelen volt eddig. Arra kell törekedni, hogy a csoportlétszámot hozni tudjuk a beiskolázás során, hiszen a Képesített hajós szakmával azonos az alapozás, és a felvételi függvényében ezt az irányt is nyitva kell hagyni.

Bízom abban, hogy a sajtóból megismert fejlesztések (Velencei-tónál, Gárdonyban tervezett Hajóépítési és Szakképzési Tudásközpontot létesítése) kedvező irányt ad a beiskolázásnak ezen a területen is.

A szakképző iskolában szakmai végzettséget megszerzők számára – megfelelő létszám esetén - az iskola biztosítja az esti oktatás munkarendje szerint a 2 éves érettségire felkészítő képzést. Kis létszám esetében az iskola segít olyan iskolát keresni, ahol az érettségi megszerezhető.

10.5 Felnőttképzés

A felnőttek képzése a szakképzési és felnőttképzési törvény új szabályozásával megváltozott, és ehhez az iskoláknak másként kellett igazodni. „Felborult a tanév rendje”, és a képzések indítását a piaci viszonyok határozzák meg. Nagyon fontos változás, hogy a programkövetelmények szerint folytatandó képzések államilag támogatottsága esetén ingyenesek az iskola falai között, ha a Centrum ez bejelentéssel teszi. Természetesen ennek biztosításához jól szervezett, megfelelő feltételekkel rendelkező képzőintézményre van szükség.

Az iskolában jelenleg a fentiek szerint Hajózási technikus, Kishajóépítő és -karbantartó és Sportedző (kajak-kenu), sportszervező szakmákban egyéves időtartamú szakmai képzés folyik felnőttképzési jogviszonyban a programtantervek szerint, csökkentett óraszámban. A képzésben résztvevők a képzés elvégzéséről iskolai bizonyítványt kapnak, majd a sikeres szakmai vizsgát követően az új rendszerben Oklevelet vehetnek át.

Képzési program alapján a Sportedző képzésben 6 hónap alatt valósítjuk meg a képzést. Szakmai vizsgát akkreditált vizsgaközpontban tehetnek az iskolában kiállított tanúsítvány birtokában. A sikeres szakmai vizsga itt is Oklevél kiadásával zárul.

A felnőttek képzésében az oktatói feladatokat az iskolánkban foglalkoztatottak is részt vesznek, illetve a szakmaiság jegyében szakmaspecifikus szakemberek további bevonása volt szükséges a képzések lebonyolításában.

Fejlesztési irányok a felnőttképzésben

Mindenekelőtt azt hangsúlyozom, hogy az iskolai rendszerű felnőttképzésben az évente egy-egy osztály indítását fent kell tartani.

Nyitni kell a piac felé, és jelenleg ez a sport területén nagyobb igényű. Három képzési programunk készült el a Sportedző mellett a Fitness instruktork és Személyi edző is.

Igény lenne a Sportedző tavaszi indítására, de kapacitás hiányában nem tudunk ennek a tanévnek a végéig újabb képzéseket indítani.

- A jelenlegi állapotnak megfelelően szükség lenne egy felnőttképzési koordinátori feladatok ellátó személyre. Az elmúlt évek alapján mondható, hogy nagymértékben növelné a hatékonyságot egy „oktatásszervező”, hiszen a felnőttképzési feladatokat az egyébként is leterhelt oktatóink, az iskola adminisztratív dolgozói, illetve igazgatóhelyettes munkatársaim látják el. A felnőttképzési minőségirányítási rendszerének napra kész vezetési is ezt indokoltá teszi.
- A 1013 Turizmus-vendéglátás KEOR-ba sorolt Szállodahajós, szállodai személyzet szakmai képzés – mint volt korábban is az OKJ-ban – a felnőttek képzésében található. A technikus képzésben tanuló, érettségivel már rendelkező diákok számára az iskola biztosítani tudja a felnőttképzésben – támogatott képzési formában - egy újabb, a hajózáshoz is köthető képesítés megszerzését.

A Hajózási iskola szagimnáziumában kezdett és jelenleg 11. és 12. évfolyamban tanuló, a Szállodahajós szállodai személyzet mellékszakképesítést nem választó tanulók számára az iskola biztosítja a 13. évfolyamon a szakmai képzésbe való bekapcsolódást.

- A technikumban tanulók - jelenleg 10-esek - részére a jogszabályi környezet alapján biztosítani kívánjuk ezt a lehetőséget.
- Vác és Vidéke Kft mellett további élelmezésben érdekelt partnerek és szakemberek munkája szükséges.
- További vízhez kötődő képzések és hatósági képzések indítása, ún. összefogása (matrózképzés megújítása, radarképzés, rádiós képzés, továbbá ipari búvárképzés) olyan piacképes programkövetelmények (hajózáshoz, sporthoz köthető elsősegélynyújtási végzettségek) kidolgozásban való közreműködés, amely kedvező az iskolának és a Centrum szakmai területeit a képzések és a létszám vonatkozásában támogatja.

Valamennyi iskolában folytatandó képzésünkre igaz, hogy a duális rendszerben szükség lenne egy olyan – vízi környezetben működő vállalkozásokat összefogó - Ágazati képző központra, amelyben a szakmai képzés érdekében összehangoltan működnek a vállalkozások. A tanulók az ágazati képző központot alkotó vállalkozásoknál és az iskolában is tölthetik a gyakorlatot. Ezzel

eleget lehet tenni - akár klaszter formában is - a gyakorlati területen a szakképzési szabályozásban munkaszerződéssel való foglalkoztatásnak is, illetve a szakmai oktatók ismereteinek szélesítéséhez, mélyítéséhez is hozzájárul.

A megújult szakképzési szerkezet lehetőséget ad az iskola profiljába nem illő szakmák oktatására is akkor, ha rendelkezünk a megfelelő tárgyi és személyi feltételekkel. Ezen a téren is keressük az utakat. Vannak engedélyezett képzéseink, melyek a következők: Munkavédelmi előadó, Tisztítás-technológiai szolgáltatásvezető - Housekeeping-Stewarding.

Az iskolai rendszerben oktatható Kishajóépítő és -karbantartó szakmai képzés részsakkképzése a dobbantó programra is építhető Kishajóalkatrész-javító képzés, amelynek időtartama 420 óra. Ez is lehetőség a képzési palettán.

A hegesztő képzés felnőttképzésben való megvalósításához az iskolai hegesztőműhely adott, ezért további lehetőségként ez a terület is fejleszthető, hiszen országosan is nagyon keresett szakma.

10.6 Nevelési célok és a megvalósítás lehetőségei

Az iskola Szakmai programja tartalmazza a pedagógiai alapelveket, értékeinket, céljainkat, a kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatokat, eszközöket és eljárásokat (Szakmai program 16-18. oldal), amelyek alapján végezzük nevelő-oktató munkánkat. Az elvek mentén rendeződő éves munkafeladatokban naponta nevelünk mi magunk is tetteinkkel, viselkedésünkkel, megnyilvánulásainkkal. A tanítás mellett napi kihívásokkal kell szembenézni az iskola pedagógusainak, de elsősorban az osztályfőnököknek.

A nevelési céljaink megvalósításához elengedhetetlen a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás. Ennek hivatalos formája a digitális napló, amely megfelel a napi szintű, nyomon követhető kapcsolattartásnak, hiszen az érdeklődő szülő napra készen követheti gyermeke osztályzatait, hiányzásait, valamint tájékoztatást kap az e-naplón keresztül az iskolai eseményekről. Különösen fontos kommunikációs csatorna a digitális oktatás ideje alatt az e-Kréta.

A Szakképzés 4.0 középtávú szakmapolitikai stratégiában meghatározottak szerint a szakmai képzés fejlesztésének három alappillére van.

- 1) A vonzó környezet, amelyben „olyan minőségű épületeket, oktatótermeket, tanműhelyeket, sport- és szabadidős tereket kell kialakítani, amely valós, vonzó alternatívát jelent a pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik számára.”*

A Hajózási iskolában az épületfelújítással nagyot léptünk előre, hiszen a kertvárosi környezetnek üde színfoltjává vált az intézmény. A belső tér is szépen alakul, mert alakítjuk.

A hagyományok megteremtése mentén a „Tradíció-fa” kialakítása folyamatban van. Készül a Dr. Lengyel Árpád emlékfal, akinek sírját évről-évre megkoszorúzzák a 9. évfolyamos diákjaink,

és előadást hallgathatnak meg Völgyi Péterné dr. Reich Mártától (Lengyel Árpád unokája), aki nagyapja történetét meséli el „A Titanic árnyékában” című könyvében.

A munkavégzés, a komfortérzet javítása érdekében oktatótermeinket az új szerkezetű szakmarendszerben tovább kell fejleszteni, különösen az alapozó oktatás műhelyeit, és felmenő rendszerben a tantermeket érdemes specializálni. Törekedni kell a minőségi szaktantermek számának növelésére. Itt nagymértékben számítunk a duális partnerek eszköztámogatására, mert ennek előjelei már mutatkoznak átadott szemléltető eszközök (hajómotorok) vonatkozásában. Ennek egyik iskolai szlogenje a „fogadj örökbe”, amikor is a duális partnerek támogatnak a szaktantermek kialakításában. Ebben nagy feladata van valamennyi szakmai oktátónak.

A tárgyi fejlesztés során folyamatosan gondoskodni kell a tantermek és egyéb helyiségek bútorzatának, eszközeinek cseréjéről, pótlásáról és a dolgozók munkakörülményeinek javításáról.

A hajózásban a megvásárolt két új hajómotorhoz megfelelő oktatási célra alkalmas hajótestek kell vásárolni. Ezen az úton is elindultunk egy hazai vállalkozással vettük fel a kapcsolatot, és a beszerzés egyeztetés alatt áll.

Az ms. Hunnia hajónk 100 esztendőn túl van, és lassan muzeális értékű. A változó hajózási szabályozásban szükség lesz egy nagyhajóra is. A hirdetésekben folyamatosan figyelemmel kísérjük a hajópiacot, és eddig is folytatunk egyeztetéseket hajóvásárlási szándékunkról.

A hajós képzések korszerűsítése okán – illeszkedve az szakmai követelményekhez – nagy szükség lenne egy hajószimulátorra. Ez valamennyi képzési irányba bevonható, és a felnőttképzések fejlesztésében is nagy jelentősége lenne. Két hajós vállalkozás is jelezte már abbéli szándékát, hogy az egymásra épülő hatósági képzési rendszerben közösen is lehetne használni, működteti a szimulátoros képzési rendszert. Sajnos az elmúlt két év több igen jó kezdeményezést és együttműködési lehetőséget – a hajózást érintő jelentős bevételkiesés miatt – felülírt.

Az iskola rendelkezik egy pontonnal, amelyben iskolai tanműhely kialakítását tervezzük. A pontonon megvalósítható lenne az iskolai kenuk tárolása, illetve a kialakított műhelyben a hajóvillamossági gyakorlatok, és egyéb gépészeti, fedélzeti munkálatok elvégzése. A pontonhoz az eszközök megvásárlásán túli feladatokat a tanulók duális partnerrel együttműködve is el tudnák végezni a gyakorlatok keretében.

Az elindított sportedző képzés tárgyi feltételeit is fejleszteni szükséges, amely egyrészt az iskolai sportudvar fejlesztéséhez is illeszkedik. A korábban pályázati pénzből megvalósított beruházásokhoz hasonlóan megoldás lenne a műfüves sportpálya kialakítása.

Ezt a megoldási lehetőséget a Centrum vezetése részére is beküldtük 2022 februárjában. A megvalósítás biztosítaná az épületfelújítást követő vagyonvédelmet és állagmegóvást is.

A sport területén a konditerem fejlesztése is terveikben szerepel, és a gimnasztikához további sporteszközök szükségesek. Folyamatosan figyeljük a pályázati kiírásokat is a mielőbbi megvalósítás érdekében.

Az iskola épületében a vizes blokkok vízvezeték és csatornázási rendszere nagyon elavult, és kiemelten kívánjuk kezelni a beruházások területén. Ezen fejlesztés nem új a Centrum számára, de források hiányában nem valósult meg eddig.

Mindezen fejlesztés, ha megvalósulhatna, valóban valós, vonzó alternatívát jelentene a pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik számára.

⁷ Forrás: Magyar Szilvia Anna saját fotó / Szeged-Tápe Tiszapart 2022. február

- 2) *A karrier lehetősége, ahol „a fiatalok és a felnőttek számára is rugalmas, kiszámítható karrier lehetőségét kell megalapozni a szakmai képzéssel. A technikum befejezésekor a diákoknak versenyképes végzettséget, a gazdaság által elvárt tudást kell kapniuk, ami biztos egzisztenciát és magas jövedelmet nyújt. A technikus szakmai vizsgát követően a diákok a szakmai vizsgájuk eredményétől függően jelentős többlet pontszámot kapnak, ami alapján egyenes út vezet a szakirányú felsőoktatásba.”*

A szakképzés közlekedési területén azt gondolom mindig lesz feladat, mert közlekedünk, ahhoz pedig a „pálya-jármű-ember” hármas egysége valamennyi közlekedési ágazatban ott van.

A hajózás, mint a közlekedés egyik ágazata – bár kicsi szegmensnek tűnik – mégis nagy jelentőségű hazánkban. Azt gondolom, hogy azok a fejlesztési irányok, amely a vízi közlekedés mentén kirajzolódik, valóban vonzó lehet a fiatalok számára és további fejlődési lehetőséget ad. A kereseti viszonyok a folyamatosan nagyon kedvezőek lehetnek a fiatalok számára. A tanévek során kialakított és elvárt kompetenciák (nyelvismeret, önálló munkavégzés, alkalmazkodás) mind a sport, mind a hajózás szakmaiban benne vannak.

A nappali oktatásból kevés diák tanul tovább szakirányban. Ezen a téren a győri Széchenyi István Egyetemmel megkezdett szakmai egyeztetéseket – amely a pandémia miatt mérséklődött - érdemes megújítani. Az egyetem Építész-, Építő- és Közlekedésmérnöki Karának dékánja meghívásunkra 2019-ben előadást tartott a közlekedési szakmák adta lehetőségekről.

Az újonnan indított szakmai képzések további együttműködést vetnek fel a Testnevelési Egyetemmel, a BME Közlekedésmérnöki Karával.

Az új irányú Okleveles technikus képzésbe való bekapcsolódás is egy kedvező irány lehet.

- 3) *Naprakész tudású oktatók, mert „a szakmai képzésben kiemelt jelentősége van annak, hogy az elméleti és gyakorlati szakmaioktatók tudása naprakész legyen.”*

Alapvető feladatunknak tartom továbbra is az iskola és a humánerőforrás fejlesztése területén az iskolai és egyéni igények összehangolását. Fontos, hogy a kollegák által elvégzett képzések használható tudást adjanak, oktatási módszereink színesedjenek. Meg kell teremteni azokat az alkalmakat, ahol egymás módszereit, elvárásait megismerhetjük továbbá az új jogszabályok szerinti adaptálásokat elvégezhetjük.

A fejlesztendő területre vonatkozóan „A jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatok megosztása megtörténik: a gyűjtés legyen rendszeres és dokumentált. , amelynek érdekében a felhalmozódott tudásanyag megosztását időben tervezett hospitálásokkal, bemutató órák tartásával és egyéni tudásátadásnak módszerével valósítható meg.

Fontos, hogy minden kolléga éljen a módszertani szabadságával, mindezt folyamatos önellenőrzéssel és ellenőrzéssel összekötve. Kapjon hangsúlyt az önfejlesztő rendszer, a munkaközösségek egymás közötti aktívabb szakmai kapcsolatának előre mozditása érdekében.

A szakmai ismeretek bővítését jelenti már a Beloiannis hajó felújítása kapcsán a Beloiannis Hajóért Alapítvánnyal aláírt szándéknyilatkozat is, amely szerint bekapcsolódunk az újjáépítési munkafolyamatokba.

Az IKER-3 – IKER-4 képzésben is részt vettek azok a kollégák, akik rendelkeztek a bekapcsolódáshoz szükséges feltételekkel és módjukban állt rövid idő alatt szabadidőt teremteni a képzésre.

Kiemelten támogatandó a Kamara szervezésében a szakoktatói tudásmegújító programba való bekapcsolódás is, amely keretében a munka világában sajátíthatják el az oktatóink az új ismereteket.

Kiemelt feladatnak tekintem a kollégák beilleszkedésének segítségét, az együtt dolgozásban a konfliktuskezelő módszerek megismerését és megismertetését, valamint a pedagógus kiégést megelőző, kezelő lehetőségek felkutatását, alkalmazását. Ezen e területen nagyon számítok az igazgatóhelyettesekre.

Valamennyi oktató ismeretének bővítéséhez ajánlatos mindazon szakmai képzéseken való részvétel, amely a tanév rendjében is meghatározott témahetek megtartásában kamatoztatható. Ezen a téren nagyon kell előre lépnünk, és a tanulói motiváció is fokozható az új projekt módszerek alkalmazásával.

11 HA ÉLET ZENGI BE AZ ISKOLÁT

Az iskolában a nevelő munka a formális osztálykeretek mellett a hagyományokra épülően, a szabályozásokban megadott programok a hasznosítható ötletek mentén zajlanak.

Pedagógiai munkák fontos eleme továbbra is a hagyományok megőrzése, hagyományos rendezvényeink (gólyanap, DÖK-nap, pályaorientációs nap, egészségnap, Örök-diák találkozó, szalagavató, ballagás, nemzeti ünnepeink, megemlékezések, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások) megszervezése.

Tanulóink rendszeresen részt vettek az elmúlt években a szakmai tanulmányi versenyeken, amelyeken a megszerzett elismerések fontos részét képezik a tanulók személyiségfejlesztésének, az önbizalom növelésnek és hozzájárul az önismeret, önértékelés fejlesztéséhez.

A szakkörök, érdeklődési körök köre folyamatosan változott az évek során, és sajnálatosan csökkenést mutat. A szabadidős tevékenységekre csak szórvány tanulói igény mutatkozik, így ezen a téren további – speciális területeket lefedő foglalkozások tervezhetők, amelyek használható tudást adnak. Ezen az úton elindulva lehetőséget kívánunk biztosítani:

- közúti közlekedésben az állami támogatás lehetőségével élve a „B” kategóriás vezetői engedély megszerzésére – együttműködve autós iskolával;
- a kedvtelési kisképhajóvezetői engedély megszerzése az engedélyezett életévet követően a 10. évfolyamot követően, az erre engedéllyel rendelkező képző iskolával együttműködve – a duális partneri rendszerben; (Betöltött 17. életév az elméleti vizsgára bocsátáshoz, betöltött 18. életév a gyakorlati vizsgára bocsátáshoz.)⁸
- vízimentő képzés és a vizsgáztatás megvalósítása az új képzési rendszerben is;
- az egészséges és környezettudatos életmódra való nevelés az ökoiskolai programokkal a pályázatok mentén;
- az egészséges életre nevelés területén továbbra is biztosítani kívánom a mozgásszegény életmód kompenzálásaként a sportolási lehetőségek színesítését, amely problémát lelkes testnevelő kollégáim a magukénak érznek;
- az „Ellenszer” és a bűnmegelőzés területén a 13. kerületi Rendőrkapitánysággal megkötött együttműködés alapján az előadássorozat biztosításával minden 9-es és 10-es évfolyamon tanulók számára,
- a tavaszi hónapokban a pénzügyi és vállalkozói témahét, a digitális témahét és a fenntarthatósági témahét rendezvényeken való hangsúlyosabb részvétel, és iskolai szintű témanapok hagyománnyá formálódó kialakítása,
- a Sport ágazat okán is a Magyar Diáksport napjának illesztése a pályaorientációs naphoz, a tanév rendjében előírtakkal összhangban,
- szabadidős programok bővítése: táborozás (golya tábor, vitorlástábor, kenu túra)
- tovább színesítheti a szakmai kitekintésünket a nemzetközi kapcsolatok erősítése, amely területen a nyelvtanárok támogató segítsége elengedhetetlen.

⁸ KAV; <https://vizsgakozpont.hu/belvizi-kedvtelési-celu-hajos-kepesitesek>

Újonnan bevezetendő motivációs szervezeti formát javaslok az iskolában, amely szerint:

Az iskolába belépő tanulók középiskolai szinten tapasztalatlanok, a „nyolcadikos nagykából” egyetlen nyár alatt „középiskolás kicsit lesznek”. A szakképzési rendszerben még nem tudnak tájékozódni, nem tudják, hogy mi vár rájuk az évek során, hiszen az ágazati alapvizsga megszerzéséig szakmai szempontból „szinte mindegy” melyik középiskola tanulója.

Ezért látom fontosnak egy megvalósítandó mentorprogram kialakítást, amellyel erősíthetjük az iskolába belépő tanulók elkötelezettségét az iskola és a szakma iránt, a már beindult honvéd kadétprogramhoz hasonlóan.

Nagyon jó lenne azt látni, hogy a tanulmányaikat az iskolában megkezdő diákok már pár hónap után lelkesedjenek a kiadott feladatokért, tudva azt, hogy ez közelebb segíti őket egy leendő szép és keresett szakmához, amely a hajózás terén és az oktatásban is egy hivatás.

Fontos, hogy minél előbb belső szükségsszerűséggé váljon számukra a hajós, illetve a választott hivatás.

A motiváció elválaszthatatlan a tanulástól. A mentorprogramban, a párba szervezett osztályok (9-11. és 10-12. évfolyamok) közösen vesznek részt egy - egy programon. Motiválni a diákok jobban tudják egymást, és az életkori sajátosságok is ez mutatják. Ebből fakadóan az iskolai házirend már nemcsak egy szövegbe foglalt követelmény-gyűjtemény lenne, hanem látható példákön keresztül megvalósítható, követhető minta.

A tehetséggondozás szempontjából is van jelentősége a mentorprogramnak, mert a diákok egymás között is kiválasztják azt, aki jól teljesít. A példamutatás nem kifejezett elvárás a programban, sokkal inkább a motiváció kialakítása szempontjából tartom jelentősnek. A felsőbb évfolyamban tanuló diákok elismerésének elnyerése sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint a tanár-diák viszonyban a büntetés elkerülésére irányuló motiváció. Amikor a diákokban kialakul a „tudás vágy” akkor sokkal könnyebb szerepe van egy tanárnak is.

Mindezen lehetőségek mellett a motivációra ott vannak osztálykirándulások, amelyben a nevelőtestület javaslatára előirányoztuk azokat a hajós múzeumok, kiállítások látogatását az osztályok számára a 4 esztendő alatt, amely elengedhetetlen a hagyományok történeti áttekintéséhez, jobb megismeréséhez, és szerepet játszik az identitástudat fejlesztésében. Többek között: Zebegény: Hajózástörténeti Múzeum, Neszmély: Hajóskanzen; Gönyű: Községi Hajós Múzeum, Budapest: Kossuth Hajómúzeum, Maklár: Tengerészeti Múzeum, Esztergom: Duna Múzeum.

11.1 Kapcsolatrendszer

Az iskola kapcsolatrendszere szabályozott rendszerben, formális-, és informális közegben zajlik, melyet a Szervezeti működési szabályzat rögzít.

A nevelési-oktatási feladatok a belső és külső partnerekkel együtt, együttműködve valósíthatók meg. A kapcsolatokat működtetni kell. Ebben nagy szerepe van az igazgatóhelyetteseknek, duális partner koordinátornak és a munkaközösségvezetőknek.

A belső kapcsolatrendszerben résztvevők az iskolával foglalkoztatási jogviszonyban lévők, vagy megbízási szerződéssel, illetve az iskolával tanulói vagy felnőttképzési jogviszonnyal rendelkezők, továbbá a nappali oktatási rendben tanuló diákok szülei alkotják.

A mindennapi folyamatokban kiemelten fontos az intézményi klíma, olyan belső iskolai légkör kialakítása, amelyben jól érzik magukat a tanulók és az oktatók egyaránt, ahol a tartalmi munka eredményessége érdekében motiválhatók a tanulók. Sajnos a pandémia ennek a területnek a fejlesztését gátolta, ezért ezen a téren jobban kell haladni.

A beiskolázási mutatók kedvező alakulását fenn kell tartani és további erőfeszítéseket kell tenni a „pozitív énkép” kialakítására.

Az iskola már modernizálta arculati elemeit, és a fejlesztendő területekben is meghatározottak szerint nagyobb figyelmet fordít az elektronikus és papír alapú kiadványok esztétikus, hiteles megjelenésére. A megkezdett úton kell haladni a reklám, és a marketing tevékenységben, kiemelten kell kezelni a pontos tájékoztatást és aktuális kiadványok készítésekor.

A tartalmak aktualizálásában a munkaközösségvezetőkre nagyon felelősség hárul, hogy a szakmai tartalmak megjelenhessenek a honlapon és a közösségi médiában, hiszen nem elég jól dolgozni, az eredményeket megfelelő módon, időben kell kommunikálni. Ezért fontosnak tartom a munkaközösség nagyobb mértékű bevonását a pontos információáramlásba minőségibb munkavégzés érdekében.

Nagyon fontosnak tartom azt, mit mondunk az iskoláról a tanórákon a diákoknak illetve iskolán kívül az ismerősöknek az iskola dolgozói, mert ez alapján döntenek el mások, hogy mit gondolnak rólunk.

A mai világban javulnia kell az együttműködési készségnek, és a csoportmunkára való képességnek, alakuljon ki a kooperatív munkavégzés gyakorlata és a minőségorientált munkakultúra a meglévő kapacitások hatékonyabb kihasználásával.

A kapcsolatok építése kétirányú, vagy az iskola keres meg szakmai szervezeteket, vagy azok keresik fel az iskolát. Eddigi tapasztalataim szerint mindkettő hatékonyan működik, azonban ahhoz, hogy keressék az iskolát, ismerniük kell azt, hogy van Hajózási iskola hazánkban és ismerni kell az iskola funkcionális területeit is.

A munkaközösségek számának csökkenésével a munkacsoportos rendszer kialakítása elengedhetetlen, továbbá az iskolában bent töltött idő alatt a személyes kommunikációt kell újra előtérbe helyezni.

A szülők felé a kapcsolati formákat fenn kell tartani, és a hatékonyan működő területeknek van prioritása. Nyitott vagyok minden olyan kezdeményezés támogatásának, amely közelebb hozza a szülői házat az iskolához.

Prioritást élvező feladat továbbra is az iskola menedzselése. Folyatni kívánom a hagyományos beiskolázási programokat, beiskolázási szülői értekezleteken való megjelenést, akár online formában is, de mindenképpen szükség van a további megújulásra. Szükség van a folyamatos kapcsolattartásra az ország minden szegletében.

Az Örök-diák találkozó meghirdetése is nagyon fontos, hiszen az évente egy alkalommal szervezett keretek között visszatérhetnek az iskolába a végzett diákok. Az iskolai változásokat a tapasztalásokat magukkal viszik, és a legjobb reklámként az iskola jó hírét is viszik.

A duális- és a szakmai képzés erősítésének érdekében hangsúlyozott a kapcsolatrendszer bővítése, különösen igaz ez a bevezetett új ágazatokban tanított szakmákra.

Munkák értékelése folyamatos nap, mint nap tesszük. Elsősorban a dokumentumalapú ellenőrzés dominál. Az ellenőrzés-értékelés eredményeit az érintettek kisebb-tágabb csoportjának rendszeresen ismertetem. Ezen a téren kiemelten kívánom kezelni – mint fejlesztendő területet – a belső önértékelés folyamatos működtetését. A rendszeres ellenőrzéssel, értékeléssel segíteni kell az iskola oktató-nevelő munkájának mind hatékonyabb működtetését, és ezt támogatja majd az új minőségirányítási rendszer, amelyet 2022. augusztus 31-ig kell kialakítani.

11.2 Gazdálkodás

Az iskola gazdálkodását továbbra is a szakmai fejlődéshez igazodó fejlesztés mentén kell folytatni, a racionalitás és a takarékos gazdálkodás figyelembe vételével. A felvázolt fejlesztési irányok a központilag kiadott Képzési kimeneti követelményekben felsoroltak szerint kell végrehajtani.

A jövőben is fent kívánom tartani a Centrummal való folyamatos egyeztetést, a tervezéshez a költségtervek összeállítását és az elszámolások során is a pénzügyi fegyelem betartását.

A fejlesztés költségei nem fedezhetők csak a központi támogatásból, ezért egyéb pályázati forrásokat is célszerű keresni, ezért is támogatom pályázatok írását, mivel általuk anyagi forráshoz juthatunk. A korszerű munkavégzés feltételeinek megteremtése is elengedhetlenné teszi, hogy újabb forrásokat kutassunk fel módszertani, eszközfejlesztés, egészségfejlesztési és prevenciók területeken.

Továbbra is bérelhetők az iskola helyiségei, a Hunnia iskolahajó.

Meg kell vizsgálni a Centrum kínálta lehetőségeket kihasználva a költségtérítéses képzések, továbbképzések indítási feltételeit akár részs szakmai képzés formájában.

12 Záró gondolatok

Az elmúlt évek során igyekeztem megfelelni a nem egyszerű kihívásoknak, és a folyamatosan változó elvárásoknak. Tanulni nemcsak mások hibáiból, hanem a saját magam által elvégzett munka tapasztalataiból is lehet.

Visszatekintve az elmúlt öt évre látom, mikor döntöttem helyesen egy adott kérdésben, mikor és mit tennék másként. Megpróbáltam megtalálni az együttműködési lehetőségeket. Azt gondolom - együttműködve a Centrummal, tanácsot kérve a centrum más iskoláiban az igazgatóktól, a szakértőktől, illetve az iskolában alkalmazottaktól - törekedtem a körülményekhez képest legjobb tudásom szerint a megoldások megtalálására. Ebben vezetőtársaim is sokat segítettek.

Az elkövetkező években – pályázaton elfogadása esetén - is célom az elért eredmények fenntartása, a haladás, a fejlődés. A munkafeladatokban a felelősségi kör erősítésével, a minőségbiztosítási rendszer hatékony működtetésével további lehetőséget kívánok adni a párbeszédre minden fontos intézményi kérdésben.

Az iskola igazgatója felelős az iskolában folyó nevelő-oktató munkáért, ezért ehhez kapcsolódóan nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a jó értelemben vett ellenőrző munka terén, előtérbe helyezve a jövőre kidolgozandó új minősítési keretrendszer irányvonalait.

Meghatározó egy iskola működésében, hogy legyen elegendő diák és legyen egy olyan iskolavezetés, amely nemcsak másoktól követeli meg a maximális munkát, hanem ők maguk is hasonló módon fogalmazzák meg elvárásaikat saját magukkal szemben.

A nevelés-oktatás folyamatában legyenek szakképzett, főállásban foglalkoztatott szakemberek, amellyel az arányosabb feladatelosztás is megvalósul és minél szélesebb körbe kapcsolódjanak be a duális partnerek a szakmai képzése.

Személyes fejlődésemet mindig fontosnak tartottam a munkám során korábban is. Az itt eltöltött idő alatt több szakképesítést és a hajózás területén hatósági képesítéseket szereztem. Aki ismer, tudja, hogy elkötelezett vagyok az egész életen át tartó tanulás mellett, ösztönzőm kollégáimat is a tanulásra. Meggyőződésem, hogy folyamatos megújulás szükséges a nevelő oktató munkában.

Jövőbeli terveimben szerepel a szak-, és felnőttképzés terén a szakértői továbbképzésen való aktív részvétel – amellyel segíteni tudom az iskola haladását és munkatársaim munkáját.

Vezetői megbízásom esetén tovább kívánom folytatni az elmúlt évek alatt megkezdett munkát, készen állva az állandó változások megfelelő menedzselésére.

A jövőben is számítok a főigazgató úr és a kancellár úr további támogató segítségére, valamint a kollégáimmal, a szülőkkel és a diákokkal a jövőre vonatkozó feladatok megoldásában az együtt gondolkodásra.

Budapest, 2022. március 18.

Magyar Szilvia Anna
pályázó

13 MELLÉKLET

Az iskola képzési kínálata

1. sz. melléklet

Középfokú szakok, ágazatok 1986.

41-400 Hajózási szak (4 év; ÉK – munkakör ellátására jogosít)

Közlekedésgépészeti technikus szak, ágazat 1990.

12-0104 Hajózási ágazat (4+1 év – É + 1 év technikus szakképzettség)

Világbanki program – szerződéskötés 1994. szeptember 12.

91-3000 Informatika szakmacsoport (4+1 világbanki program)

91-6000 Közlekedés szakmacsoport (4+1 világbanki program)

1998-tól

54 5441 02 Hajózási technikus (4+3 év)

52 5441 01 Hajógép- és berendezési technikus

52 7010 02 Közlekedés-üzemviteli, hajózási és kikötői technikus

51 3439 01 Szállítmányozási ügyintéző

33 5241 01 Hajóépítő

31 5233 06 Hegesztő

52 4641 03 Számítástechnikai szoftver-üzemeltető

33 4641 01 Számítógép kezelő

54 3433 04 Vámügyintéző

2004-től

52 3433 04 Jövedéki ügyintéző

2008-tól

54 841 01 0000 00 00 Hajózási technikus

- 31 01 Fedélzetmester belvízi hajón

- 21 01 Matróz belvízi hajón

- 31 02 Matróz-gépkezelő belvízi hajón

2013-tól

54 841 01 Hajózási technikus (4+1 év) – munkakör: 8211/12 Karosszéria összeszerelő

54 841 08 Víz közlekedésüzemvitel-ellátó (4+1 év) munkakör: 5231/6 Jegyvizsgáló

Érettségi bizonyítvány záradéka

„Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.”

2016-tól

Szakközépiskolai osztályok (9-11. évfolyam)

34 841 03 Hajós szakmunkás

34 543 05 Kishajóépítő,- karbantartó

✓ 31 543 04 Fahajó javító

✓ 31 543 08 Műanyaghajó készítő

Rokon szakképesítés: 31 543 04 Kikötői karbantartó

Érettségire épülő szakképzés 13. vagy 13-14. évfolyam

54 841 01 Hajózási technikus (nappali)

54 841 01 Hajózási technikus (1 év – esti oktatás munkarendje szerint)